פולע טאבעלע פון דער מלוכה=לאטעריע—זעה 7=טע זייט

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT | פרייז 15 גראשען | היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 67 | Łódź, Czwartek, 19 marca 1931 r. | נ״ינטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג, א׳ ניסן תרצ״א | № 67

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224=71

די ווירטשאפטליכע לאגע אין לאנד

איז ערנסט בעטראכט געווארען אויף דער נעכטיגער זיצונג פון מיניסטארען=ראט

קאמף מיט ארבייטסלאזיגקייט דורך רעגירונגס-בעשטעלונגען

פאר דאקטוירים און רפואות איז קראנקען=קאסע וועט מען נישט צאלן

וו אַ ר ש א, 18. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) היינט איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון מיניסטארען־ראט, אויף וועלכער ס׳איז בעטראכט געוואָרען די ווירטשאַפטליכע לאַגע אין לאַנד, פון אַ נישט אָפיציעלען קאָמוניקאט דערוויסט מען זיך, אַז דער מיניסטאָרען ראַט האָט ערנסט בעטראכט די לאָגע און האָט בעשלאָסען אָנצוהויבען אַ קאַמף מיט דער אַרבייטסלאָזיגקייט, נישט מעהר צו רעדוצירען די לוינען פון די בעאַמטע און די רעגירונגס־בעשטעלונגען געבען נאָר די פאַבריקען, וועלכע וועלען נישט רעדוצירען קיין אַרבייטער און נישט די לוינען, דאָס וויכטיגסטע פון דער זיצונג איז אָבער געווען דאָס וואָס די רעגירונג האָט רעזיגנירט פון מאַכען ענדערונגען אין סטאטוט פון דער קראנקען־קאַסע וועגען בעהמען אָפצאָהלען פאַר דאקטוירים וויזיטען און רפואות. די פראגע איז בכלל נישט מעהר אַקטועל, ס׳זענען נאָר מעגליך ענדערונגען אין דעם אופן פון אויסצאָהלען געלד־אונטערשטיצונגען פאַר קראנקע.

פאליטישער פראצעס געגען א דעפוטאט

דעפ. מאכניי איז פרייגעשפראכען געווארען

לובלין, 18. (טעלעפאָניש). אין היגען קרייז־געריכט איז פאָרגעקומען דער פראָצעס געגען דעם דעפ. פון דער פויערים פארטיי יוזעף מאכניי, וועלכער איז בעשולדיגט געוואָרען אין אגיטירען די פויערים נישט צו צאָהלען קיין שטייערן, אױ־רויסרופען א רעוואָלוציע, אקעגען זיך שטעלען דער מאכט. דעפ. מאכניי איז א לענגערע צייט געזעסען אין טורמע און ערשט נאָך די וואהלען איז ער בעפרייט געוואָרען אויף 2000 זלאָטיס קויציע.

דאָס געריכט האָט אויסהערענדיג די עדות, פראָקוראָר און פערטיידיגער, דעם אנגעקלאָגטען פרייגעשפראָכען.

די פייערליכקייטען צוליב׳ן נאמענס=טאג פון מארשאל פילסודסקי

וו אַ ר ש א, 18. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) אין צוזאַמענהאַנג מיט׳ן נאָמענס־טאג פון מאַרשאַל פילסודסקי, זענען שוין היינט פאָרגעקומען אַ גאנצע רייה פייערליכקייטען, די הייזער זענען געווען דעקאָרירט מיט פעהנער, אי־בער די גאַסען האָבען זיך געצויגען צום בעלוועדער אָפטיילונגען פון מיליטער, פאָליציי, פייערלעשער, מיליטערישער צוגרייטונג, „בעבע״־גרופען א. א. וו.

די דעלעגאציעס האָבען איבערגעגעבען די וואונשען פאַר׳ן מאַרשאַל דער פרוי פילסודסקא, פאַר די פערזאַמעלטע האָט אויפ׳ן הויף פון בעלוועדער געהאַלטען אַ רעדע דער וויצע־קריגס־מיניסטער גענעראַל קאנאזשעווסקי די גאנצע פייערליכקייט איז געפילמט געוואָרען און די רעדע פון גען. קאנאָזשעווסקי איז אויך אויפגענומען געוואָרען פאַר׳ן קלאַנג־פילם.

נאך דער דימיסיע פון וו.=מיניסטער סטאזשינסקי

זיין ארבייט האט איבערגענומען דער וויצע=מיניסטער פולק. קאץ

וו אַ ר ש א, 18. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער דימיסיע פון וויצע פינאַנץ־מיניסטער סטאזשינסקי האָט זיינע אגענדעס איבערגענומען דער צווייטער וויצע־מיניסטער פולקאָווניק קאַץ.

די קלאנגען, אַז דער דימיסיאָנירטער וויצע־מיניסטער זאָל בעשטימט ווערען אַלס וויצע־פרעזעס פון באַנק־פאָלסקי, אָדער וויצע האַנדעלס־מיניסטער, שטימען נישט מיט דער ווירקליכקייט, סטאזשינסקי בלייבט בלויז אַ דעפוטאַט.

קויהלען-שטרייק אין ענגלאנד

לאָנדאָן, 18 (אטו) 5000 בערג-ארבייטער אין דרום-אועלס האָבען ערקלערט א שטרייק אלס פראָטעסט געגען דער רעדוקציע פון לוין.

די שטימונג צווישען די שטרייקענדע איז אזוי אָנגעשטרענגט, אז מען רעכענט, אז דער שטרייק זאָל זיך פערברייטערן, קומענדיגע וואָך וועט פאָרקומען א קאָנפערענץ פון די ארבייטער-דעלעגאטען אין דרום-אועלס, וועלכע וועט דעצידירען, אויב דער שטרייק זאָל פּראָקלאמירט ווערען אין דעם גאנצען קויהלען-געביט.

מיליארדען דעפיציט

אין איטאליענישען מלוכה=ביודזשעט

רוים. 18 (ספ. טעל.) דער דעפיציט פון איטאליענישען מלוכה-ביודזשעט בעטרעפט 1 מיליארד מיט 12 מיליאָן ליר.

די פאבאראווע פונ׳ם יאהרגאנג 1909

וועלען אריינגעצויגען ווערען אין מיליטער מיט א וואך שפעטער

וו אַ ר ש אַ, 18. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) דאָס קריגס-מיניסטעריום האָט איבערגערוקט דעם טערמין אויף אריינציהען אין אקטיווען מיליטער-דינסט די פאָבאָראָווע פון יאהרגאנג 1909. אנשטאָט דעם 8, 9 און 10 אפריל, ווען די „פאָבאָראָווע״ האָבען זיך געדאַרפט צושטעלען, איז דער טערמין איבערגערוקט געוואָרען אויף א וואָך צייט. קיין נייע „קארטי פּאָוואָלאניא״ וועלען די פאָבאָראָווע נישט בעקומען.

דייטשלאנד פאדערט צוריק פון בעלגיען

צוויי פראווינצען, וואס זענען אנערקענט געווארען פאר בעלגיען אויפ׳ן יסוד פון ווע־סאלער טראקטאט

בערלין, 18. (ספ. טעל.) דער רייכסטאג האָט אויף דער בעכטיגער זיצונג אָנגענומען דעם פאָרשלאַג פון דער ווירטשאַפטליכער פאַרטיי, צו פערלאנגען פון בעלגיען צוריקצוקערען דייטשלאַנד די פראווינצען עופען און מאַלמעדא.

פאַר דעם דאָזיגען פאָרשלאַג האָבען געשטימט אויך דער צענטרום און די סאָציאַל־דעמאָקראַטישע פראַקציע.

דער אָנגענומענער בעשלוס האָט אַן׳ערשט־קלאַסיגע פּאָליטישע בעדייטונג, ווייל דאָס ערשטע מאָל ווערט אָנגענומען אַ פאָרשלאַג, וועלכער פערלאַנגט, אַז די רעגירונג זאָל אָנהויבען אַן׳אַקציע [illegible] די טעריטאָריעס, וועלכע זענען אוועקגענומען געוואָרען צוליב׳ן קריג.

די קרייזען עופען און מאלמעדי זענען אָבגערעגט געוואָרען בעלגיען אויפ׳ן יסוד פון ווערסאַלער טראַקטאַט.

מיט אַ צייט צוריק האָט דער בעלגישער סאָציאַליסטישער פיהרער וואַנדערוועלדע אָנגעהויבען אַן׳אַקציע צוריקצוגעבען דייטשלאַנד די דערמאָנטע פראווינצען, דער בעלגישער פּאַרלאַמענט האָט אָבער דערצו נישט מסכים געווען.

ווייכטיג נייעס!

פערקויף

פון פערשידענע בוימוואלענע רעשטלעך
פאפעלין, באטיסט, לייוועוונד,
מושלין, נאנסוג א. אז. וו.
אויף מעטער און אויף וואג
צו קאנקורענץ=פרייזען

מ. לאנדסבערג

לאדז, ציגעל=גאס 59, פראָנט, 1. סט.

מאשין=מצות

ווערט געבאקען אלע טאָג פרישע און דינע
ווי אויך מצה=מעהל, אייער=פערפעל
און סובארקעס לויט קאָרלסבאַדער סיסטעם
מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזער גוט-בעקאנטע און פרישע געבעקסען פון אונזער
איבעראל בעוואוסטער צוקערניע

נ. ווײנבערג

38 פיעטריקאווער 38
:-: טעל 143=82 :-:

בעמערקונג! פון 15-טען ד. ח. וועט מען שוין בעקומען פסח׳דיגע מצות.

בעקאנטמאכונג.

היערמיט האָב איך די עהרע מיטצוטיילען די ג׳ קונדשאַפט, דאָס איך האב איבערגענומען פון היינטיגען טאָג אָן דעם ווייטערען פערקויף פון

קאדאקאווער קונסט=זיידע

פון די געוו. פירמע „צעדערבוים און בראהן״, פיעטריקאָווער 46, און ערהאָפע, דאָס די ג׳ קונדשאפט וועט האָבען צו מיר דעם זעלבען צוטרוי, ווי פריהער.

מיט אכטונג

I. BRAUN, Łódź, Piotrkowska 46, tel. 183-95.

בעמערקונג: 1) לויט רעיענטאַ ישען אקט Nr. 576 האָבע נאָר איך דאָס רעכט איינצופאָרירן די אלע שולדען פון געוועזענע פירמע צעדערבוים און בראהן, 2) איך בעזיץ אלע סאָרטען זיידע אויף לאַגער.
1818

א שטוב

מיט אַ קוך

געאייגנעט אויף א ווערקשטעל. איז אָפצוגעבען.

צו ערפאהרען

פיעטריקאווער 33

2-טער הויף, פארטער.

איינלאדונג.

איך לאַד איין די מנהל׳ס פון די תלמוד-תורה׳ס צו קימען היינט, דאָנערשטאָג, 6 אַ זייגער אין אָוונט אין לאָקאל פון לעהרער-פעראיין, פאָלודניאָווא 3, אויף

א בעראטונג

מיט די לעהרער פון די פאָלקס-שולען וועגען די פסח-אקציע פאר קינדער.

מרדכי חיים רומקאווסקי.

1805

ייך כשר לפסח!

אויב איהר האָט נאָך נישט געטרונקען דעם בעוואוסטען ראזינען=וויין „פראגרעס № 7״ דאַן איבערצייגט אייך, אז איהר בערויבט אייך און אייער פאמיליע הנאה צו האָבען פון גוטען וויין, וואָס קאָסט זעהר ביליג. צוליב א רעקלאמע פערקויפען מיר

א פלאַש פון $1/4$ ליטער גע-מען ראָזינען-וויין № 7

נאר 65 גראשען

א באַ־שיוקע דעם זעלבען נומער

1.50 זל.

צו דער בעקוועמליכקייט פון ג׳ פובליקום בעקומט מען אויך דעם וויין „פראגרעס״ № 7 ביי

ח. בלאנקעט גלובנא 69

אלע סאָרטען וויינען פון דער פירמע „פראָגרעס״ איז צו בעקומען אויף פסח, א חוץ נאָר די $1/4$ ליטערדיגע צו 65 גראשען.

וויין= און מעהד=פאבריק

„פראגרעס״ אלטער מארק 2

טעלעפאן 82=184

בעמערקונג: ביי אונז בעקומט מען רויט-וויין פריי פון צוקער

דעקרעט וועגן שליסען די סיים־סעסיע
ווערט ערשיינען היינטיגען שבת

ווארשא, 18. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). די לעצטע זיצונגען פון דער איצטיגער סיים־סעסיע וועלען פארקומען פרייטאג און שבת. אויף דער שבת'דיגער זיצונג פון סיים וועט אנגענומען ווערען דער בודושעט מיט די צנדערונגען פון סענאט.

שבת וועט וואהרשיינליך ערשיינען דער דעקרעט פון מדינה־פרעזידענט וועגן שליסען די איצטיגע סיים סעסיע.

סטאלין האט געזיגט אויפ'ן סאוויעטען־קאנגרעס

מאסקווע, 18 (ספ. טעל.) דער אלרוסישער סאוויעטען־קאנגרעס איז פערענדיגט געווארען.

ס'איז אויסגעוועהלט געווארען א צענטראַלער אויספיהרונגס־קאמיטעט, וועלכער בעשטעהט פון 2 אינסטאנצען, צווישען די געוועהלטע געפינען זיך סטאלין, מאלאטאוו, ווארָאשילאָוו, קאַליגין, קאגאנאָוויטש, אָרדזשאָניקידזע, פּעטראָווסקי, פאסטישעוו, רודזוטאק, קרופסקאיא, יענוקידזע און אנדערע.

אויף דער לעצטער זיצונג פון קאנגרעס איז אנוועזענד געווען סטאלין וועמען מ'האט געמאכט גרויסע אוואציעס.

נייער בנין פון ג.פ.או.
וועט האלטען 10 שטאק

מאסקווא, 18 (ספ. טעל.) אין מאסקווע ווערט פיבערהאפט געארבייט ביים בויען א נייעם בנין פון ג.פ.או. אויף לובּיאנקע. דער אלטער בנין שטעלט שוין נישט צופרידען. דער נייער בנין פון ג.פ.או. וועט האבען 10 שטאק און ווערט געבוים פון שטאל און בעטאן.

פראנצויזיש־איטאליענישע פריינדשאפטס־בעציהונגען
אנגעהויבען זיך דירעקטע אונטערהאנדלונגען

רוים, 18. (ספ. טעל.) אלס דירעקטער רעזולטאט פון דעם ים־אפמאך, זענען אין רוים אנגעהויבען געווארען איטאליעניש־פראנצויזישע אונטערהאנדלונגען וועגן א ריי פאליטישע פראבלעמען וועגן וועלכע ס'זענען ביז איצט געווען מיינונגס־פארשידענהייטען.

די אונטערהאנדלונגען ווערען דערווייל געפיהרט צווישען איטאליענישען אויסערן־מיניסטער גראנדי און דעם פראנצויזישען אמבאסאדאר אין רוים באומארשע. בעת די אונטערהאנדלונגען ווערט צווישען אנדערען ארומגערעדט דער פראנצויזיש־יוגאסלאווישער אפמאך, אין וועלכען איטאליען זעהט אז איהרע אינטערעסען ווערען בעדראהט.

לאיד דזשארזש זאל אריינטרעטען אין מאקדאנאלדס רעגירונג
ע"ב א שפאלטונג אין דער ליבעראלער פארטיי

לאנדאן, 18. (ס"ו) די בעסטיגע מפלה פון מאקדאנאלדס רעגירונג אין פארלאמענט וועט ווי ס'זעהט אויס, האבען וויכטיגע פאליטישע פאלגען.

ס'האט זיך ארויסגעשטעלט, אז אין דער אפשטימונג וועגן אפשאפען די אוניווערזיטעטס־וואהל קרייזען האבען זיך 19 ליבעראלע דעפוטאטען ארויס געזאגט פאר דעם רעגירונגס־פראיעקט און 16 דאגעגען. צוליב דעם רעדט מען וועגן א שפאלטונג ביי די ליבעראלען.

אין די פאליטישע קרייזען האלט מען, אז אין דער באהעהסטער צייט וועט קומען צו א הסכם צווישען דער גרופע ליבעראלען וואס איז גינסטיג געשטימט פאר דער ארבייטער רעגירונג מיט מאקדאנאלדן. ס'גייהען ארום קלאנגען, אז לאיד דזשארזש און עטליכע אנדערע ליבעראלע דעפוטאטען זאל אריינגעצויגען ווערען אין דער רעגירונג.

ס'איז אויך נישט אויסגעשלאסען, אז די אפאזיציאנעל געשטימטע ליבעראלען זאלען איבערגעהען צו די קאנסערוואטיסטען.

די יודען־העצערישע אגיטאציע פון די אראבער

ירושלים, 18. (יט"א טעלעגראפיש) דער הויפט־מופטי איז געפאהרען מיט א פאליטישער מיסיע.

מען רעכענט, אז זיין רייזע שטעהט אין צוזאַמענהאַנג מיט דער באיקאט־אקציע, וואס די אראבער פיהרען געגען יודען און מיט דער אנטיסעמיטישער אגיטאציע פון דעם אראבישען עקזעקוטיוו.

ירושלים, 18. (יט"א טעלעגראפיש) אין די אראבישע דערפער ווערט געפיהרט א שטארקע העץ־קאמפאניע געגען יודען, מען פערשפרייט אפילו קלאנגען, אז יודען כאפען צו אראבישע קינדער און אז עס איז געקומען קיין ארץ־ישראל דער „יודישער קעניג" מיט דער כוונה איינצונעהמען ירושלים.

דערמיט מיינען די העצער אנצוווייזען אויף פראפ. וויצמאן.

די אראבישע צייטונגען פערגנגען ענליכע ידיעות און רופען די פויערים מאסענווייז צו קומען קיין ירושלים.

קען נישט בעקומען קיין ארבייט, ווייל ער איז א יוד
אינטערפעלאציע פון דעפ. גרינבוים אין סיים

ווארשא, 18. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) אויף דער לעצטער זיצונג פון סיים האט דעפ. גריינבוים אריינגעטראגען אן אינטערפעלאציע וועגן א באיקאט־געשיכטע געגען א יוד, וועלכער קען נישט בעקומען קיין ארבייט דערפאר, ווייל ער איז א יוד.

ס'האנדעלט זיך וועגן א געוויסען מאריאן שטרויסמאן פון פיעטריקאוו, א לעגיאנער, אן אינוואליד, וועלכער האט אנטיילגענומען אין אלע שלאכטען און געווען אינטערנירט אין שטשיפיארנע און אין אונגארן. שטרויסמאן האט געבעטען ארבייט ביים מלוכהשען ארבייטס־פערמיטלונגס־אמט, מ'־האט איהם אפגעלעפט א לאנגע צייט און צום סוף האט מען איהם ערקלערט, אז ער קען נישט בעקומען קיין ארבייט, ווייל ער איז א יוד. שטרויסמאן געפינט זיך איצט אין ווארשא אהן ברויט און אהן א דאך איבערן קאפ.

היטלעריסטען און דייטש־נאציאנאלע
גרייטען זיך אפצוווארפען דעם פויליש־דייטשען האנדעלס־אפמאך

בערלין, 18 (ס"ו.) די צענטרום־פארטייען אין רייכסטאג האבען פערלאנגט, אז דער דייטש־פוילישער האנדעלס־אפמאך זאל נאך בעטראכט ווערען אויף דער איצטיגער סעסיע פון פארלאמענט. א טייל פון דער רעגירונגס־פרעסע איז דערבּי מסכים, זאל דער פערלאנג פערווירקליכט ווערען, וועלען די 151 דעפוטאטען (היטלעראוועצעס און דייטש־נאציאנאלע) וועלכע האבען געהאט פערלאזט דעם רייכסטאג, קומען צו דער זיצונג און אפוואַרפען דעם האנדעלס־אפמאך, דאן וועלען זיי ווידער פערלאזען דעם רייכסטאג.

בלוטיגע געשלעג צווישען קאמוניסטען און היטלעריסטען
איז פארגעקומען אין האמבורגער לאנדטאג

האמבורג, 18 (ס"ו) ביי דער ערעפנונג פון לאנדטאג איז געקומען צו א מוראדיג געשלעג צווישען די קאמוניסטען און היטלעריסטען, די קאמוניסטען האבען אויסגעלעגט אויפ'ן ארט פון זייער ערמארדעטען חבר תעניג א גרויסען קראנץ מיט בלומען, צוליב דעם איז געקומען צו דעם געשלעג, צווישען היטלערישע דעפוטאטען זענען שווער פערוואונדעט געווארען 10 קאמוניסטען זענען אויסגעשלאסען געווארען אויף א חודש פון לאנדטאג, זיי זענען ארויסגעטראגען געווארען פון זיצונגס־זאל דורך דער פאליציי.

קורצע טעלעגראפישע ידיעות

— אויפ'ן שווארצען ים הערשט א געוואלדיגער שטורם, עטליכע שיפען געפינען זיך אין דער געפאהר אונטערצוגעהן.

— אין לוקנאו (אינדיען) איז געקומען צו שווערע צוזאמענשטויסען צווישען הינדוסען און מאכמעדאנער. פיל מאכמעדאנער זענען דערהרגעט געווארען, 70 פערזאן זענען פערוואונדעט געווארען.

— אין וויטענבערג (דייטשלאנד) איז פארגעקומען אן אויפרייס אין א געביידע פון דינאמיט־פאבריק, 4 ארבייטער זענען דערהרגעט געווארען.

— אין ליין (אמעריקא) האט אפגעבּרענט דאס גרויסע האטעל לענאקס. 2 געסט זענען פערברענט געווארען, די איבריגע האבען זיך געראטעוועט נאקעטערהייט. דער שאדען בעטרעפט 200 טויזענד דאלאר.

— אין קאליפארניע איז פארגעקומען א קאטאסטראפע ביים בויען א טונעל. 5 ארבייטער זענען דערהרגעט געווארען.

ראדיא־פראגראם
דאנערשטאג, ד. 19 מערץ

11,58 צייט־סיגנאל, מעטעאראלאגישער קאמוניקאט, טאג פראגראם, קינא און טעאטער רעפערטואר, 12,15 גראמאפאן־פליטען, 12,35 טראנסמיסיע פון ווארשאווער פילהארמאניע, פאפולערער סימפאנישער קאנצערט לכבוד דעם נאמענסטאג פון מארשאל פילסודסקי, 14,00 פארלעזונג, 14.40 פארלעזונגען פאר מאטאריסטען, 15,35 קאמוניקאט פון ל.א.פ.פ., 15.00 ווענען ארטיסטישער ערציהונג פון א קינד, 16,15 גראמאפאן־פליטען, 17,15 פארלעזונג, 17,45 קאמעראל קאנצערט, 18,43 פערשידענעס 19.10 קאמוניקאט פון דער לאַ־יער האנדעלס־קאמער, פראגראם אויף מארגען, 19.25 גראמאפאן־פליטען, 19,40 ראדיא־זשורנאל, 20,00 אינטערוויו מיט פילק וועניאווא דלוגאשאווסקי. 20,15 ראדיא טעכנישער שמועס, 20,30 טראנסמיסיע פון ווילנער אקאדעמיע לכבוד דעם מארשאל פילסודסקי, 21,30 קאנצערט פון ווארשא, 22,00 ק. באנדראווסקי פעליעטאן, די ערשטע אימפרעזיס אין פעלד, 2215 סאליסט פון לעמבערג, 22 35 קאמוניקאטען, טאנץ־מוזיק.

יעדער יוד
גרייט זיך צום יום־טוב פסח!
ווילט איהר האבען א גוטען ערב־יום־טוב־פדיון,
ווילט איהר אויפלעבען אייער מסחר
ווילט איהר האבען נייע קונים,
טא פערגעסט נישט
צו אנאנסירען אייערע ארטיקלען
— אין —
„נייעם פאלקסבלאט"
ווייל נור די רעקלאמע אין „נייעם פאלקסבלאט" איז א גאראנטיע פאר
א זיכערען ערפאלג!

כשר לפסח
גוט און ביליג
וויין, מעהד און שפריט
כשר לפסח
קויפט מען נור אין בעריהמטען
וויין־געשעפט פון
מענדיל בארנשטיין
בארוויך לאדז
נאוואמיעיסקא 30
טעלעפאן 210־58
כשר לפסח
גוט און ביליג

לאדז. 19 מערץ 1931

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז 19 מערץ 1931

די פאלגען
פון דער פרייזען-רעדוקציע

אין אנ'אפיציעלען קאמוניקאט האט די רעגי־רונג מודיע געווען, אז די אקציע פון רעדוצירען די פרייזען איז פערענדיגט. דער קאמוניקאט פער־רופט זיך דעריבער אויף דעם, וואס אין א רייהע אינדוסטריע-צווייגען, ווי טעקסטיל, קויהלען, נאפט, אייזען איז דערגרייכט געווארען אנ'ערפאלג. אין דער אמת'ן איז דער ערפאלג א ריין טעארעטישער, ווייל, למשל, אייזען איז ביליגער געווארען אויף אנדערטהאלבען גראשען א קילא, און ס'איז שווער אנצונעמען, אז אזא מינימאלע רעדוקציע זאל האבען א השפעה אויפ'ן פערברויך פון דאזיגען פראדוקט. מ'שמועסט אפילו, אז אויך די רעדוקציע איז נאר א פיקטיווע.

א פאקטישע רעדוקציע פון די פרייזען האט געגעבען די טעקסטיל-אינדוסטריע, אבער דאס איז געשעהן נישט א דאנק דער אקציע פון דער רעגי־רונג, נאר צוליב דער קריזיס-שפאנונג, וואס האט זיך אויסגעדריקט אין מאסען באנקראטען, וועלכע האבען נישט געשוינט אפילו די גרעסטע אונטער־נעמונגען. די זעלבע סבה האט געבראכט דערצו, אז אויך אין אנדערע בראנזשעס זענען די פרייזען פאר די לעצטע פאר חדשים שטארק געפאלען.

די רעגירונגס אקציע האט געהאט אפשר בלויז די פעולה, וואס, ווארטענדיג אויף דער רעדוקציע האבען זיך די ברייטע מאסען קאנסומענטען אפגע־האלטען פון איינקויפען, און דאס האט נאך קלענער געמאכט די אומזאצען, א רעזולטאט, וועלכען קיינער האט זיך דאך נישט געוואונשען. וועגען א פולשטענדיגען דורכפאל פון דער רעגירונגס אקציע קאן מען יעדענפאלס נישט רעדען, ווייל זי איז אויסגעפאלען אין א צייט, ווען די פרייזען-רעדוק־ציע האט מיי ווי געמוזט קימען. ווי ס'זאל נישט זיין, האט די אקציע וועלכע איז געווען געווענדעט אויף א פאלשען אדרעס, געבראכט מעהר שאדען ווי נוצען.

אבער גוט איז שוין דאס, וואס די רעגירונג האט זיך איינגעהערט צו דער שם'ם פון די פער־אינטערעסירטע סוחרישע און אינדוסטריעלער קריי־זען, האט זיך אריענטירט אין איהרע פאקטישע רעזולטאטען און האט די אקציע אנערקענט פאר געענדיגט. מ'קאן אלזא האפען, אז די ברייטע מאסען, וועלכע האט געווארט אויף א רעדוקציע, וועלען איצט אוועקווארפען די אילוזיעס און ווע־לען צוטרעטען צו מאכען זייערע נארמאלע איינ־קויפען.

אין איין הינזכט אבער וואלט מען זיך גע־קאנט ווינשען, אז די רעגירונג זאל פארטזעצען איהר אקציע, אבער פון אנ'אנדער ריכטונג, וואס דערגרייכט די אמת'ע סיבות פון די הויכע פרייזען אין פוילען. עס האנדעלט זיך וועגען שוץ-צאל און דעמפינג. אלץ מעהר הערט מען שטימען, אז די אקטיוויטעט פון האנדעלס-בילאנס איז נישט קיין הייליגקייט, וואס צוליב איהר זאל מען פאר יעדען פרייז אונטערשטיצען דעם עקספארט פון פוילען, אפילו ווען דער דאזיגער עקספארט זאל קאסטען דער בעפעלקערונג מיליאנען זלאטעס. עס הערען זיך אויך שטימען, אז אנשטאט ארויס־צושיקען קיין אויסלאנד, די פוילישע סחורות פאר'ן פרייז פון אזעלכע קרבנות און פאר די נידריגסטע פרייזען זאל מען בעסער, איידער צו פיהרען אזא האפנונגסלאזע פאליטיק בעסער אכטונג געבען אויפ'ן אינערליכען מארק, און די הונדערטער מיל־יאנען וואס ווערען אויסגעגעבען אויף צולעגען צום עקספארט, זאל מען בעסער אויסניצען אויף פערקלענערען די פרייזען אויפ'ן אינגע ליכען מארק. מיר וואלטען דאן געהאט א בעסערען אינערליכען אפזאץ-מארק און די געזעלשאפט וואלט געהאט א בעסערע קויפס-קראפט. דאס וואלט אהן ספק געווען א געזונטערער און סאלידערער יסוד פאר דער ענטוויקלונג פון אונזער אינדוסטריע, שוין נישט רעדענדיג דערפון, וואס דאס וואלט בעדייטענד פערלייכטערט אונזערע האנדעלס בעציהונגען מיט אויסלאנד, וואו מ'איז געררייצט צוליב דער דעמ־פינג-פאליטיק.

די רעוויזיע פון דער דאזיגער פאליטיק, וועלכע ברענגט נישט קיין נוצען דער געזעלשאפט און פון וועלכער עס געניסט בלויז אויסלאנד, וואלט בעדייט, אז די אקציע פון דער רעגירונג האט געבראכט אנ'ערנסטען פאזיטיווען רעזולטאט.

נ. ד.

„איהר, פארשטעהער פון דער העכערער קולטור"
לאדזשער פרעזידענט זשעמיענצקי ענטפערט אויף די אנפאלען, פארוואס לאדז האט אפגעשאפט די ליטעראַרישע פרעמיע

ווי בעקאנט האט דער לאדזשער מאגיסטראט בעשלאסען אפצושטעלען דאס ארויסגעבען די יעהרליכע ליטעראַרישע פרעמיע פאר פוילישע שריפטשטעלער. אין שטאדט-ראט האט פרעזידענט זשעמיענצקי צוו אנדערען מאטיווירט דעם בע־שלוס דערמיט, וואס כמעט אלע אנגעזעהענע פוי־לישע שרייבער האבען שוין כמעט בעקומען אזעלכע פרעמיעס (אין לאדז אדער אין אנדערע פוילישע שטעדט) און ס'איז שווער צו געפונען דעם פאסיגען שריפטשטעלער, וואס זאל פערדינען צו בעקומען די פרעמיע.

דער בעשלוס פון לאדזשער מאגיסטראט און די מאטיווירונג פון פרעז. זשעמיענצקי האט ארויס־גערופען א רייהע העפטיגע אנפאלען אין דער פוי־לישער פרעסע. מיט א בייסיגען ארטיקעל, פול מיט פערזענליכע אנגריפען געגען לאדזשער שטאט-פרעזי־דענט, איז אויך ארויסגעטרעטען דער בעקאנטער שריפטשטעלער קאדען-באנדראווסקי. אויף די אלע אנפאלען ענטפערט אין לעצטען נומער „ראבאטניק" פרעזידענט זשעמיענצקי מיט א גרויסען ארטיקעל, אין וועלכען ער שרייבט צ. א.:

„ס'איז נישטא קיין לייכטערע זאך, ווי לעכער־ליך צו מאכען יעדען איינציגען, וואס וועט זיך דערוועגען צו בעהויפטען, אז אין פוילען איז שווער צו געפונען קאנדידאטען אויף דער פרעמיע. אויב ווידער עס האנדעלט זיך וועגען שרייבער נאך נישט פרעמירטע, דאן פערשווערען די לאגע די בעדינגונגען, וואס ווערען געשטעלט ביי אונז און, איך גלייב, אויך אין אנדערע שטעדט. דער פרעמירטער שרייבער מוז זיין בעקאנט און געשעצט דורך יענעם טייל פון דער לאדזשער געזעלשאפט, וועלכע נעהמט זיך דאס רעכט זיך ארויסצוזאגען אין פראגען פון ליטעראטור. און דא וועלען גאר־נישט העלפען די פרעטענזיעס פון די הערען קריטיקער, אז בלויז זיי האבען צו דעצידירען. די בירגער פון דער שטאדט האלטען די פרעמיע פאר א כבוד פון זייער זייט און ווען מ'זאל זיי טויזענד מאל אנרופען „עם-הארצים", וועלען זיי נישט אויפהערען צו פאדערען פון „זשורי", מ'זאל זיך רעכענען מיט זייער מיינונג. אט דעם כאראקטער פון דער פרעמיע האט כלומרשט קיינער פון די קריטיקער נישט בעמערקט".

פרעזידענט זשעמיענצקי פערענדיגט דעם ארטיקעל מיט פאלגענדע ווערטער:

„ס'איז געווען א מאמענט, ווען איך האב געוואלט זיך ווענדען צו די פוילישע ליטעראטען, זיי זאלען העלפען אונז, די וואס בעהערשען שלעכט די פעדער, און זיי זאלען קלינגען אין די אלארם-גלאקען צוליב דער נויט פון לאדזשער ארבייטער.

צו העכער 10 מענשען וואוינען אפט אין צימערען, ווי אין נארעס. די הייזער דערהאלטען איינצופאלען, און מיר האבען נישט וואו־אהין אריבערצופיהרען די איינוואוינער; מוטערס לאזען איבער זייערע קינדער אין די קארידארען פון דער אפטיילונג פאר עפענטליכער פערזארגונג און אנטלויפען, ווייל זיי האבען נישט וואס צו געבען עסען די קינדער; 30 זל. הילף פאר אנ'ארבייטס־לאזען דארף גענוג זיין אויף אויסצוהאלטען אין משך פון א חודש אנ'ארבייטער-פאמיליע. איצט, ווען עס דערנעהנטערט זיך דער זומער, וועלען זיך צו אונז אויסציהען טויזענדער הענד וועגען ארבייט. און מיר וועלען קאנען געבען ארבייט בלויז א קליינעם טייל, עס וועלען אנהויבען צו פא־לען אויף אונז די זידלערייען פון טויזענדער ארימע לייט, אויף אונז, וואס מיר דינען דער זאך פון פערבעסערען די לאגע פון דער ארבייט אין משך פון יאהרען, אט די אנפאלען וועלען מיר הונדערט־מאל מעהר וועה טון, ווי די רכילות און דאס חווק מאכען, מיט וועלכע איהר האט אונז בע־ווארפען, נישט וויסענדיג דעם תמצית פון אונזערע כוונות. איהר, הערען פארשטעהער פון דער „הע־כערער קולטור".

מענשעוויקעס גלויבען נישט אין ערפאלג פון דער „פיאטילעטקע"
אבראמאוויטש שרייבט, אז דער פינפיאהר-פלאן איז דורכגעפאלען

דער פיהרער פון דער רוסישער סאצי־יאליסטישער דעלעגאציע אין אויסלאנד, ר. אבראמאוויטש, האט אין ניו-יארקער „פאר־ווערטס" אפגעדרוקט זייער א אינטערעסאנטען ארטיקעל, וועגען דער „פיאטילעטקע". פון דעם ארטיקעל נעמען מיר ארויס פאלגענדע אויספיהרונגען:

די באלשעוויסטישע פלענער צו ענטוויק־לען אין רוסלאנד א גרויסע אינדוסטריע אין פינף יאהר צייט זענען נישט געלונגען און האבען נישט געקאנט געלינגען.

וואס זענען די אורזאכען פון דעם טיילווייזען דורכפאל פון די באלשעוויסטישע פלענער? ווי אזוי קומט דאס, אז מען האט די פלענער ביז איצט נישט געקאנט דורכפיהרען און מען וועט ווארשיינ־ליך אויך אין דער צוקונפט זיי נישט קאנען דורכ־פיהרען אינגאנצען?

ענערגיע און מאכט האט דאך די באלשעוויסטי־שע טשינאווניקעס געוויס נישט אויסגעפעלט, און וואס אנבעלאנגט „אייזערנעם ווילען", פערמאגט סטא־לין א סך מעהר, איידער דאס לאנד פערמאגט גע־וועהנליכען אייזען. אבער מיט דעם פלאן זענען געמאכט זעהר גרויסע פעהלערען.

איך רעד שוין נישט וועגען דעם, אז אויסצואר־בייטען אזא מין פלאן פאר א ריזיגען לאנד איז אנ'אומגעהויער שווערע אויפגאבע, צו וועלכער עס פאדערען זיך זעהר א גרויסע געניטקייט און טוי־זענדער הויכגעבילדעטע און געוויסענהאפטע ספע־ציאליסטען, געלעהרנטע, עקאנאמיסטען און אינזשע־ניערען, אבער א חוץ דעם איז א מאדנע לאגע אין סאוויעט-רוסלאנד. יעדע פארזיכטיגקייט און געוויסענהאפטיגקייט ווערט דא גראד בעטראכט אלס „פערראט", יעדער צווייפעל ווערט פעררעכענט פאר א פערברעכען, און פערקעהרט, יעדער איינער, וואס שפרינגט וואס העכער, נישט רעכענענדיג זיך מיט קיין שום שוועריגקייטען און ווירקליכע פאקטען, ווערט בעצייכענט אלס העלד און אנ'אמת'ער רע־וואלוציאנער. עס פערשטעהט זיך, אז ביי אזעלכע בעדינגונגען קען קיין רייד נישט זיין וועגען א ווירקליך גענויעם און גוט אויסגעארבייטען פלאן. און עס איז איבעריג דא צו דערציילען, ווי אזוי די באלשעוויקעס האבען פאר דעם לעצטען יאהר בע־האנדעלט יענע וויסענשאפטסלייט און אינזשעניע־רען, מיט וועלכע זיי האבען ביז איצט געארבייט און וועלכע האבען פאר זיי אויסגעארבייט אלע פלענער. ביינציג פראצענט פון זיי זיצען איצט אין ד טורמעס אדער זענען פערשיקט אין די סאלא־ווצקי אינזלען, אדער מען האט זיי גאר דער־שאסען. אבער דאס איז נאך ווייניג, די וואס זיצען אין די טורמעס, למשל, אין מאסקווע, אר־בייטען נאך ביז איצט אין זייערע טורמע-קאמער־לען פאר די פלענער פון דער סאוויעטען-רעגי־רונג! די העכסטע קאמוניסטישע פיהרער קומען צופאהרען אין די טורמעס צו די ארעסטירטע „פער־רעטער", „פערברעכער" און „דינער פון דעם אויס־לענדישען קאפיטאל", אום אויסצופרעגען זיי און אויסצוהערען זייער מיינונג וועגען דער „סאציא־ליסטישער בויאונג" אין רוסלאנד!

דער ספעציאליסט, ווי ער זאל נישט האנדלען פיהלט זיך שטענדיג אין געפאהר און ווערט שטענ־דיג בעשטראפט פון דער סאוויעט-רעגירונג. און אזעלכע נישט פרייע מענשען, וואס פיהלען זיך ווי שקלאפען אדער ארעסטאנטען, קענען, פערשטעהט זיך, נישט אויסארבייטען קיין גוטע פלענער. און אויב זיי ארבייטען שוין יא אויס גוט דורכגע־טראכטע, פארזיכטיגע, געוויסענהאפטע פלענער. קו־מען די קאמוניסטישע קאמיסארען און שטרייכען אויס אלע פארזיכטיגע ציפערען און צאהלען און שטעלען אריין אייגענע „רעוואלוציאנערע" סטא־טיסטיקעס.

אבער אויסער די פעהלערן פון דעם פלאן זענען פאראן נאך זעהר וויכטיגע אורזאכען, וועל־כע דערלאזען נישט, אז אפילו די מעהר בעשייד־דענע באלשעוויסטישע פלענער זאלען אינגאנצען דורכגעפיהרט ווערען. דאס איז פריהער פאר אלץ דער מאנגעל אין אינזשעניערען, טעכניקער און געלעהרנטע ארבייטער.

א צווייטע וויכטיגע פראגע איז: וואו בעהמט מען די קאפיטאלען, אט די אלע טויזענדער מיל־יאנען רובל, וועלכע פאדערען זיך פאר אזא גע־וואלטיגער אינדוסטריעלער בויאונג?

ביז איצט האט מען ביי די רוסישע פויערים גענומען די נויטיגע קאפיטאלען (און קאפיטאל מיינט אין דער פאלקסווירטשאפט נישט נאר געלד, נאר אויך רויהע שטאפען. מאטעריאלען, הייזער, מאשינעס א. אז. וו.) מען האט ביי זיי דורך אַ־לערליי מיטלען כמעט אהן יעדען בעצאהלט צוגע־נומען אלץ, וואס זיי האבען אויסגעארבייט אין זייער באלעבאטישקייט: תבואה, פלייש, מילך, פעל, פלאקס, חזיר-האר א. אז. וו.

אנ'אנדער טייל פון קאפיטאלען איז געווען דער עקספארט, דער ארויספיהר פון ארטיקלען קיין אויסלאנד. און דער עקספארט האט אויך בע־שטאמט צום גרעסטען טייל פון די פויערים, וואר־ום עקספארטירט האט מען טאקע ווידער לאנדווירט־שאפטליכע פראדוקטען: תבואה, חזיר-האר, האלץ לעדער א. אז. וו.

אבער דאס אלץ האט נאך נישט געקלעקט פאר די ריזיקע פלענער פון דעם פינף־יאהר־פלאן.

האט מען זיך דעריבער א בעהם געטון ווייטער פלייסיג פאר'ן דריטען קוואל צו שאפען קאפיטא־לען, דאס איז — דרוקען פאפיר-געלד, שוין אין די ערשטע צוויי יאהר פון דעם פינף-יאהריגען פלאן האט מען אפגעדרוקט צוויי און א האלב מאל מעהר פאפיר-געלד, איידער עס איז געווען אויס־גערעכענט אין דעם פלאן פאר די גאנצע פינף יאהר. אין דעם יאהר 1929—1930 האט מען אפ־געדרוקט זעקס מאל מעהר געלד, איידער מען האט געפלאנט פאר'ן יאהר. אין די לעצטע מאנאטען פון יאהר 1930 און די ערשטע מאנאטען פון נייעם יאהר האט מען אפגעדרוקט אומגעהויערע מאסען פאפיר-געלד.

יעדער איינער, וואס ווייס די געשיכטע פון דער „אינפלאציע" (אנ'איבערפלוס פון פאפיר־געלד) אין דער צייט נאך דער מלחמה אין די לענדער פון אייראפא (רוסלאנד, דייטשלאנד, פוי־לען), פערשטעהט זעהר גוט, צו וואס אזא פער־פלייצונג פון פאפיר-געלד מוז ברענגען. דאס איז אנ'אומגעהויערע געפאהר פאר'ן גאנצען עקאנא־מישען לעבען פון לאנד, און פריהער פאר אלץ — פאר די בויאונגס-פלענער פון דער סאוויעטען-רע־גירונג.

דער האס פון קעניג עדווארד VII צו קייזער ווילהעלם
רעוועלאציעס פון גרעפין ווארוויק

לאנדאן, (טאז) אין איהרע זכרונות דער־צעהלט די גרעפין ווארוויק, וועלכע איז געשטאנען זעהר נאהנט צום ענגלישען קעניג עדווארד VII, אז זי האט אמאל געפרעגט דעם קעניג, צו וואס איז ענגלאנד נויטיג דער בונד מיט פראנקרייך. ווען עס וועט קומען די שעה און ענגלאנד וועט פיהלען, אז פראנקרייך געשעהט אנ'עולה וועט מען האבען גענוג צייט אריינצוטרעטען אין קריג אלס פערבינ־דעטער פון פראנקרייך. פארוואס זאל מען פון פאריז פערפליכטען טויזענדער מענשען, וועלכע האבען גארנישט געגען דייטשלאנד, אז זיי זאלען נקמה נעמען פאר עלזאס-לאטרינגען?

דערויף זאל דער קעניג האבען געענטפערט:

„איך וויל ארפווארפען די מענשען, וועלכע האבען געהאנדעלט געגען מיר? דערמיט האט ער געמיינט דעם קייזער ווילהעלם.

די גרעפין האט בעמערקט, אז זי גלויבט נישט אין קיין וועלט-קריג, אבער ווען עס זאל קומען צו א קריג, דאן האט דער קעניג פערפליכטעט מיליאנען ארבייטער זיך צו בעטייליגען אין קריג, פון וועלכען זיי קאנען גארנישט געווינען.

דער קעניג האט נאך דער בעמערקונג אי־בערגעריסען דאס געשפרעך, און די גרעפין האט געוואוסט, אז קיין שום זאך קאן אויף איהם מעהר נישט האבען קיין איינפלוס.

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט־קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
נעמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארם.
בעזונדערער הארטע-זאל פאר פרויען.

Dr. Z. Rakowski
פאר אוירען-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקה
9 קאנסטאנטינער 9, טעלעפאן 127-81.
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אן אין לעטשניצע וגעוושער 17 פון 10—11 און פון 2—3

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג 19 א ניסן תרצ"א

מערץ
זון-אויפגאנג 6.01
זון-אונטערגאנג 5.29

היינט — נאמענסטאג פון מארשאל פילסודסקי

היינט פאלט אויס דער נאמענסטאג פון מארשאל פילסודסקי, אלע הייזער וועלען זיין בעפוצט מיט פלאגען, די שול-יוגענד וועט אינדערפריה בעזוכען די גאטעס-דינסטען און געבעט-הייזער פון אלע אמונות. 11 א זייגער אינדערפריה וועט אין דער שטעטישער קאטעדרע פארקומען א פייערליכער גאטעסדינסט. נאכדעם וועט דער לייטער פון ד. א. ק. גענעראל מאלאכאווסקי פאר דער געביידע פון שול-קוראטאריום אויפנעהמען א דעפילאדע פון מיליטער, פיזישער ערציהונג און סקויטען. אין די קאזארמעס און די שולען וועלען פארקומען גע-שפרעכען. אין אווענד וועט פארקומען א פייערליכע אקאדעמיע אין פילהארמאניע.

(א) די פאסט בעאמטע האבען בעשלאסען צו בעעהרען דעם מארשאל פילסודסקי צו זיין נאמענסטאג אויף אנ'אריגינעלען אופן. זיי האבען אויסגעפערטיגט א זילבערנע פאסט-קארטע מיט גאלדענע אפדרוקען אויף איין זייט פון דער פאסט-קארטע איז אויסגעדרוקט דעם בנין פון דער הויפט-פאסט אויף דער צווייטער זייט א גאלדענע מארקע פאר 15 גראשען מיט שענקעוויטשעס בילד און אין גאלד אויסגעקריצט אנ'אויפשריפט איב'ם נאמענסטאג פון מארשאל פילסודסקי גיבען איהם אפ עהרע די בעאמטע פון לאדזער פאסט. נעכטען איז די פאסט-קארטע אפגעשיקט געווארען קיין ווארשא און פון דארט וועט זי אפגעשיקט ווערען אויף מאדעירא.

(א) צוליב דעם נאמענסטאג פון מארשאל פילסודסקי וועלען אין די שולען היינט קיין למודים נישט פארקומען.

די וואיעוואדזטווע, שטעטישע סטאראסטווע, פאוויאטאווע סטאראסטווע, פאסט, קראנקען-קאסע, פאליציי-אמטען, פינאנץ-אמטען, געריכט און שול-קוראטאריום וועלען ארבייטען ווי נארמאל מיט אנ'איבעררייס פון 2 שעה צווישען 10 און 12. אין די דאזיגע שעה'ן וועלען אינטערעסאנטען אויפגענומען ווערען נאר אין דרינגענדע פאלען אין די געריכטען וועט די טעטיגקייט פארקומען נארמאל, אויך פאסט, באהן און די פאגאטאוריע פון דער קראנקען-קאסע וועלען פונקציאנירען נארמאל.

* * *

9 פריה וועט אין דער אלטשטעטישער שוהל פארקומען א פייערליכע תפלה, מיט א געלעגענהייטס רעדע וועט ארויסטרעטען פארזיצער פון דער לאדזער קהלה-פערוואלטונג, דר. מינצבערג.

* * *

אין דער סינאגאגע אל. קאשטשושקי וועט 9 פריה אפגעריכט ווערען א תפלה, בעת וועלכער ד"ר ברוידע וועט האלטען א געלעגענהייטס רעדע.

*

אין לעגיאן א. נ. פון פולק. בערעק יאסעלעוויטש איז פארגעקומען א פייערליכע אקאדעמיע פאר די מיטגלידער פון לעגיאן, וועלכע זענען אויפגעקלערט געווארען וועגען דער ראל און פערדינסטען פון מארשאל אין פרייען פוילען, שפעטער איז א קאמפאניע פון לעגיאן ארויס אויף דער דעפילאדע, נאך וועלכער עס זענען פארגעקומען אין לאקאל שפילען, געזאנג א. א. וו.

רעגולאציעס, באנקראטען, אפעלאציעס

טעגליכע כראניק פון האנדעלס-געריכט

די באנקראטירטע פירמע פאביאן אדלער (פיעטרקאווער 58) האט רעגולירט איהרע הובות מיט די קרעדיטארען אויף 10 פראצ. און 3 האלב-יעהרליכע ראטעס. דאס געריכט האט דעם אפמאך בעשטעטיגט.

* * *

די פירמע „טעקסטיל אינדוסטריע" (פיעטרקאווער 6) איז ערקלערט געווארען פאר באנקראט זונ'ם 5 דעצעמבער. פ. י.

איצט האט דאס געריכט געענדערט די דאטע פון באנקראט אויף ד. 10 אפריל 1930.

* * *

אין אויגוסט זענען ערקלערט געווארען פאר באנקראט די אינהאבער פון דער פירמע „בר. ציגעלבערג" (זאכארניא 49) ישעיה, חיה און רעגינא ציגעלבערג. שפעטער האט דאס געריכט אנערקענט די אפאזיציע און האט דעם באנקראט אורטייל בנוגע חיה און רעגינא ציגעלבערג צוריקגעצויגן.

דאס אפעלאציע-געריכט וואוהין איינער פון די קרעדיטארען — קעניג האט זיך געווענדעט, האט בעשטעטיגט דעם אורטייל וועגן צוריקציהען דעם באנקראט בנוגע חיה און רעגינא ציגעלבערג.

נעכטיגע פלענאר-זיצונג פון דער האנדעלס-קאמער

פראטעסט פון די קליינהענדלער געגען דעם „קאנסום"

נעכטען אין אווענד איז אין לאקאל פון דער קרעדיט געזעלשאפט פארגעקומען א פלענארע זיצונג פון דער האנדעלס קאמער. נאכדעם ווי ס'איז בעשטעטיגט געווארען דער פראטאקאל פון דער פאריגער זיצונג און ס'איז אויסגעהערט געווארען די תשובה פון פרעזידיום אויף אייניגע אינטערפעלאציעס וואס זענען געשטעלט געווארען אויף דער לעצטער זיצונג זענען אדורכגעלייגט געווארען אייניגע קאמוניקאטען און דאן איז אויפ'ן ארט פון ארויסגעטראטענעם ראט-מיטגליד הוראדינסקי אויסגעוועהלט געווארען אל. היימאן יארעצקי דירעקטאר פון „וואלא". א לענגערען וכוח האט ארויסגערופען דער פראיעקט פון סטאטוט וועגען א שידס געריכט ביי דער האנדעלס און אינדוסטריע קאמער, דער סטאטוט זעהט פאר 30 ריכטער פון וועלכע ס'וועלען צוזאמענגעשטעלט ווערען פון פאל צו פאל קאמפלעטען פון 3 ריכטער 2 פון די צדדים און אנ'ארבייטער. אין דער דיסקוסיע האבען זיך בעטייליגט די ראט מיטגלידער לאנדסבערג, אדוו. קאהן, בארטשינסקי, אדוו. פעליקס, דיר. טעמערשטאף, ביבערגאל, פרעזעס גייער, וואלמאן א. אבד. און צום סוף איז דער סטאטוט אנגענומען געווארען מיט א קליינער אויסבעסערונג פון רעפערענט ד"ר בערנעט. אהן וכוחים זענען אנגענומען געווארען דער בילאנס פאר'ן יאהר 1930, און ס'זענען בעשטעטיגט געווארען די נייע אפצאהלען פאר רייזענדע-צייגנישען — צום ערשטען מאל 10 זל. ביים ענדערען אדער פערזולקאמען 5 זל.; פאר אפשטאמונגס צייגנישען פון סחורות א. א. וו. אונערווארטעט איז געווארען לעבעדיג ביים פונקט פרייע פארשלאגען, אין נאמען פון די קליינהענדלער האט דער ראט-מיטגליד כארי ארייבגעטראגען א פארשלאג אז די האנדעלס-קאמער זאל פעראורטיילען די „ווידזעווער מאנופאקטור" פאר דעם, וואס זי האט געעפענט דעם קאנסום, אין דער רעזאלוציע ווערט די האנדעלס קאמער אויפגעפאדערט אנצונעמען מיטלען, אז דער „קאנסום" זאל ווייטער נישט קענען געפיהרט ווערען אין זיין איצטיגען פארנעהם.

אויך דער ראט-מיטגליד ראזענבערג האלט אז די האנדעלס-קאמער מוז זיך אננעמען די קשיורדע פון די קליינהענדלער וועלכע ווערען דורך דעם „קאנסום" רואינירט, ער פאדערט, אז די האנדעלס קאמער זאל אויסאיבען איהר ווירקונג אין מיניסטעריען-ראט און אין סיים, אז ס'זאל געשאפען ווערען א געזעץ וואס פערוועהרט אזעלכע קאנסומען.

צום ווארט איז נאך פערשריבען ה' וואלמאן, אבער דא גיט אפ אנ'ערקלערונג ד"ר בארנעט, די אינדוסטריסעקציע אין דער קאמער האלט, אז זי דארף זיך בעציהען אביעקטיוו צו אלעס וואס קומט אויפ'ן פלענום פון דער קאמער, אבער זי זעהט נישט קיין מעגליכקייט אויף א לעגאלען אופן די פראגע צו בעהאנדלען — זי ליגט נישט אין דער קאמפעטענץ פון דער האנדעלס- און אינדוסטריע-קאמער.

פרעזעס גייער שלאגט פאר די איניציאטארען אז זיי זאלען זייער רעזאלוציע צוריקציהען. די פראגע ליגט נישט אין דער קאמפעטענץ פון דער האנדעלס-קאמער, שליסליך קען דא קיין שום רעזאלוציע נישט העלפען. די ווענדונגען צו דער רעגירונג קענען די קליינהענדלער מאכען דורך זייערע פעראיינען.

די קליינהענדלער-ראט-מיטגלידער זענען רעדוף נישט מסכים, דאן גיט אפ אנ'ערקלערונג פרעזעס בארינצקי, די אינדוסטריע-סעקציע האט וועגען דער פראגע זיך בעראטען און טראץ איהרע סימפאטיעס צו די קליינהענדלער, וועלכע ווערען בעעוולה'ט, קענען זיי פאר זייער פארשלאג נישט שטימען, ווייל די פראגע ליגט נישט אין דער קאמפעטענץ פון דער קאמער. ער טראגט דעריבער ארייך א פארשלאג איבערצוגעהן איבער דער פראגע צו דער טאגעס-ארדנונג.

די קליינהענדלער פערטרעטער בעטען א פויזע אויף זיך צו בעראטען און נאך דער פויזע בעטען זיי די פראגע אפצולעגען ביז צו דער נאהעסטער זיצונג. דער פארשלאג איז אנגענומען געווארען.

דער סוף פון א ירושה-לעגענדע

אין נעכטיגען נומער פון אונזער צייטונג האבען מיר געבראכט א ידיעה וועגען א נייער מיליאדען ירושה וואס ס'זאלען בעקומען פוילישע יודען או וואו דער הויפט פרעטענדענט אויף דער ירושה איז א לאדזער יוד שלמה ווענדעל פון בושעזשינער 61 וועלכער האט זיך וועגען דעם ענין געווענדעט צום פוילישען אויסערן-מיניסטעריום און האט דעם ענין איבערגעשיקט צום פוילישען גענעראל-קאנסול אין אמעריקע.

נעכטען האט שלמה ווענדעל בעקומען פון פוילישען אויסערן-מיניסטעריום א בריף דער דאזיגער בריף איז דאטירט פון ווארשא דעם 17. מערץ און אין איהם ווערט געשריבען: דעם 26. פעברואר האט דער פוילישער גענעראל-קאנסול אין ניו-יארק מיטגעטיילט דעם פוילישען אויסערן מיניסטעריום, אז אין צוזאמענהאנג מיט'ן ירושה ענין פון פערשטארבענעם וויליאם ווענדעל וואס די פוילישע ווענדעלס פרעטענדירען אויף זיין ירושה האט ער געמאכט אויספארשונגען און האט אבער ליידער גארנישט געקענט פעסטשטעלען קיין פאזיטיוועס.

אזוי ארום איז געשטארבען נאר א לעגענדע וועגען אן אמעריקאנער ירושה.

8, 5 און 4 יאהר פאר א באנדיטען-אנפאל

(2) אין נאוועמבער קורץ נאך 7 אין אווענט, ווען מ'האט שוין געשלאסען די געוועלבער זענען אין דער פיליע פון קאפשטינסקים בעקעריי ארייבגעקומען א מאן און א פרוי און אונטער'ן אויסרייד אז זיי ווילען עפעס קויפען דערלאנגט דער פערקויפערין קוקולא מיט א טעמפען געגענשטאנד איבער'ן קאפ, קוקולא איז געפאלען א פערחלשטע און די באנדיטען האבען זיך געלאזט רויבען, זיי האבען אבער גארנישט געפונען און אנטלאפען. אין געוועלב האט מען געפונען א האמער מיט בוכשטאבען י. ק. פ. מיט'ן דאזיגען האמער האט ער דער באנדיט פערוואונדעט די קוקולא, וועלכע איז אפגעלעגען אין שפיטאל עטליכע וואכען ביז זי איז געזונד געווארען.

די פאליצייאישע אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט, אז דעם אנפאל האבען אויסגעפיהרט יאן און זיין פרוי יאנינא גראלאק און זייער סובלאקאטאר יוזעף קלימקאווסקי. דעם פערטען „שותף" איז נישט געלונגען פעסטצושטעלען. דערווייל האט מען פעסטגעשטעלט אז דער האמער איז געגנבעט געווארען אין דער פירמע פאזנאנסקי וואו גראלאק האט בעשעפטיגט און זיין פאטער איז א סטרוזש אין הויז פון דער פירמע אויף פעטרי-קאווער 51. גראלאק און זיין פרוי זענען ארעסטירט געווארען אויף דעם קאלישען באהן-הויף און ביי פרוי גראלאק האט מען געפונען, א שטאנג אייזען, וויטריכעס און א לידיגע וואליזקע, שפעטער איז אויך ארעסטירט געווארען קלימקאווסקי, בעת א קאנפראנטאציע האט קוקולא אין די דריי דערקענט די אנפאלער. נעכטען זענען זיי געמשפט געווארען אין היגען קרייז געריכט, יאן גראלאק איז פערמשפט געווארען אויף 8 יאהר, די פרוי אויף 4 יאהר און קלימקאווסקי אויף 5 יאהר שווערע טורמע און צו פערלירען די רעכט.

פאר קושען זיין פרוי

דערשאסען דעם ריוואלס פאטער

(2) אין סעפטעמבער פאריאהרען איז סטאניסלאוו מאניאק מיט זיין פרוי העלענא און זייגע בעקאנטע געווען אויף א פערוויילונג אין לאגעווניק. דארט האט העלענע בעטאנצט מיט דעם שענקערס זוהן פראנצישעק מארציניאק בעת'ן טאנצען האט ער איהר דערלאנגט א קוש און דאס האט דערזעהן דער מאן. נאך אנ'אוואנטורע, וואס איז צוליב דעם ענטשטאנען האבען זיי פערלאזט די פערוויילונג. אין אווענד איז מאניאק געקומען אין שענק און זיך צוקריגט מיט פראנצישעק'ן. פאר פראנצישעק'ן האט זיך אנגענומען זיין פאטער און ווען זיי האבען מאניאק'ן ארויסגעווארפען, האט מאניאק ארויסגעכאפט א רעוואלווער און דערשאסען דעם אלטען מארציניאק.

נעכטען איז ער געמשפט געווארען אין היגען קרייז-געריכט. דאס געריכט האט איהם פערמשפט אויף 3 יאהר שווערע טורמע און צו פערלירען די רעכט.

געפעלשט א ביכעל פון קראנקען-קאסע

פעליקס שמורלא, א פערזיכערטער אין דער קראנקען-קאסע האט זיך געלאזט פעלשען די בעמערקונגען פונ'ם דאקטאר, וועלכער האט איהם געהיילט און האט אויף אזא אופן בעקומען 800 זל. אונטערשטיצונגען.

דאס זעלבע האט געמאכט אויך סאמועל שטאטלער (פיעטריקאווער 116). ער האט דאס ביכעל פון דער קראנקען-קאסע איבערגעמאכט.

דאס שטעטישע געריכט האט שמורלא פער-משפט אויף 6 וואכען און שטאטלער'ן אויף 150 זל. שטראף.

פערשידענעס

(ב) פרייטאג און שבת וועלען די ביוראען פון דער אפטיילונג פאר געזעלשאפטליכער שוץ ביים מאגיסטראט נישט זיין טעטיג, ווייל די אפטיילונג ווערט איבערגעטראגען אין נייעם לאקאל אויף זאוואדזקא 11.

דאס אויסצאהלען די געלט-אונטערשטיצונגען וועלכע פאלט אויס פרייטאג, וועט פארקומען אינם אלטען לאקאל אויף פיעטרקאווער 140 פון 3 זייגער נאכמיטאג.

דער וואיעוואדישער קאמיטעט פון די „אנטי-שווינדזוכט-טאג" בעט אלע וואס זענען שולדיג פאר די „באלעפקעס" אז זיי זאלען איינצאהלען די הובות אין „באנק ספולעק זאראבקאווי" ביז צום 1 אפריל, ווייל די רעכנונגען ווערען געשלאסען.

פאר דעם בעסטען קצור פון די ראדיא-פארלעזונגען וועגען שווינדזוכט איז בעשטימט געווארען א פרייז, דעם פרייז האט בעקומען פרל. פעליציא ראסקאפ.

אויטא-קאטאסטראפע

אויף רוג אנדזשעיא און אל. קאשטשושקי איז נעכטען פארגעקומען אנ'אויטא-קאטאסטראפע. דער שאפער פון א לאסט-אויטא, וועלכער איז געפאהרען פון לוטומיערסק איז אנגעפאהרען אויף א מאקסיבקע. ביידע אויטאס זענען בעשעדיגט געווארען און די שאפערן פערוואונדעט. געגען שאפער פון דעם האלב לאסט אויטא יוזעף סיראקא איז צוזאמענגעשטעלט געווארען א פראטאקאל.

היינט און פאלג. טעג

דראמע פון שעהנער און ערהאבענער ליבע!

צווישען מלחמה-שטורם, צווישען הינטערליכט און פערראט פון פריינד וועבט זיך א שעהנע געשיכטע: העלדענטאט, דרייסטקייט און גרויסע ליבע פון א יינגען אפיציר מיט'ן נאמען

„פארוטשניק ארמאנד"

די הויפט-אלען קרעאירען:

RAMON NOVARRO

העלד פון „בן-הור" און „פאגאניני" זינגט אין דעם פילם שטימונגס-לידער, סענטימענטאלע און ליבעס-לידער, און די רייצענדע פארטנערקע

DOROTHA JORDON

אויסערן פראגראם: קלאנג-צוגאבע און לאנד-אקטואליטעטען

אנהויב אין נעכטעגליכע טעג 4.30 נאכמיטאג, שבת, זונטאג און יום-טוב 12.30 בייטאג

פאפולערע פרייזע!

פראצעס וועגן א דאקטאר-דיפלאם

דער לאדזער ג. מיליטער דאקטאר וואצלאוו ציכאווסקי איז זייט 1919 געווען אנגעשטעלט אלס מיליטער ארצט. אין פערלויף פון 8 יאהר און דער־גרייכט דעם ראנג פון מאיאר, ער האט צוגעשטעלט א בעשייניגונג וועגן ענדיגען די מעדיצינישע אפ־טיילונג ביים אדעסער אוניווערזיטעט און א בע־שטעטיגונג פון 2 בעקאנטע דאקטוירים, אז ער האט געהאט אנ׳אוניווערזיטעטס דיפלאם אין מאסקווע.

אין 1927 י. האט דאס קריגס-מיניסטעריום פון איהם דורכאויס פערלאנגט, אז ער זאל צושטע־לען זיין דיפלאם, באר אזוי ווי ער האט דאס נישט געטון, איז געגען איהם פערפיהרט געווארען א פראצעס, וועלכער האט געזאלט פארקומען אין לאדז דער בעשולדיגטער האט זיך אבער צום פראצעס נישט צוגעשטעלט און דער פראצעס איז אפגעלעגט געווארען. נעכטען האט דער פראצעס געזאלט פאר־קומען אין ווארשא, מאיאר ציכאצקי האט זיך פער־שפעטיגט אין געריכט און זיך פערטיידיגט אז ער איז געווען נישט געזונט. דאס געריכט האט פער־ארדענט אדורכצופיהרען א מעדיצינישע אונטער־זוכונג אויפ׳ן ארט. 2 דאקטוירים האבען פעסט־געשטעלט אז ער איז ווירקליך קראנק און דער פראצעס איז אבגעלעגט געווארען.

טורמע-ווארשטאטען וועלען קיין פריוואט בעשטעלונגען נישט מארען אננעמען
פעראָרדנונג פון עקאנאמישען קאמיטעט ביים מיניסטארען-ראט

אויף דער זיצונג פון עקאנאמישען קאמיטעט ביים מיניסטארען ראט איז בעהאנדעלט געווארען די פראגע וועגען אויספיהרען בעשטעלונגען דורך גישט קאמערציאג זירטע מלוכה-אינטערנעהמונגען בפרט אין שולען און טורמעס. דער עקאנאמישער קאמיטעט האט בעשלאסען צו פעראָרדנען, אז ס׳זאל אפגעהיט ווערען דער בעשלוס וועלכען דער קאמיטעט האט אנגענומען אין מאי, אז אויף דער צייט פון קריזיס זאלען די דאזיגע ווארשטאטען בעגרעניצען זייער פראדוקציע אין אויספיהרען נאר די ארבייטען וואס זענען נויטיג פאר זיי גופא.

פאר אנדערע אפטיילונגען דארפען זיי קיין בעשטעלונגען נישט אננעמען און נישט פארציזי־רען פאר׳ן פריוואט-מארק, בפרט טארען זיי נישט פערקויפען זייערע אויסארבייטונגען אונטער דעם גארמאלען פרייז. אין צוזאמענהאנג דערמיט וועלען אלע טורמע ווארשטאטען זיך מוזען צופאסען צו די פעראָרדנונגען וועגען די נישט קאמערציא־גיזירטע מלוכה-אונטערנעהמונגען.

דרייסטע איינברוכס-גנבה
דורכגעבראכען די מויער און אויף א לאסט-אויטא ארויסגעפיהרט די סחורה

אין לעדער לאגער פון הורט-סוחר אברהם קאץ אין קאליש לאזשעניא 2) איז די פערגאנ־גענע נאכט אויסגעפיהרט געווארען א דרייסטע גנבה 4 איינברעכער האבען אדורכגעבראכען די מויער אין האבען ארויסגעטראגען 390 פעקלעך דיקע פעדעשווע לעדער אין 269 פאר מענער און דאמען כאלעוועס. די גע׳גנבעטע סחורה האבען די גנבים אוועקגעפיהרט אויף א לאסט-אויטא די קאלישער פאליציי האט ארעסטירט עטליכע פער־זאן, וועלכע מ׳איז חושד אין אויספיהרען די גנבה. דער היזק בעטרעפט איבער 10 טויזענד זלאטעס.

שוידערליכע נקמה פון אנ׳אפגענארטע געליבטע

(א) פראנצישקא סקאווראנעק פון דארף וויטא־ליא לענטשיצער קרייז האט זיך געליבט מיט אנד־זשעי בלושעווסקי פונ׳ם זעלבען דארף. ווען ער איז אוועק אין מיליטער, האט ער זיך אין פויזען געשאפען א נייע געליבטע און פערגעסען אן פראנצישקא.

מיט עטליכע טעג צוריק איז אנדזשעי געקומען פון אורלויב, פראנצישקא האט געווארט אויף זיין בעזוך, אבער ווען אנדזשעי איז נישט געקומען צו איהר איז זי אוועק צו איהם און איהם ענטדעקט איהר סוד, אז זי איז מעוברת, ער האט זיך אבער פון דעם גארנישט געמאכט. נעבעך ווען ער האט דאס זיך שוין געליבטע אנצוזאגען אין מיליטער, האט איהם פראנצישקא אפגעווארט ביי דער באהן און ווען זיי האבען זיך צוזאמענגעטראפען, איהם אפגעגאסען דאס געזיכט מיט וויטריאל, ביי בלושעווסקי איז אפגעבריהט געווארען דאס געזיכט און אויס געריסען אנ׳אויג. מ׳האט איהם אפגעפיהרט אין שפי־טאל. פראנצישקא סקאווראנעק איז ארעסטירט.

א געשלעג צוליב א פרוי

(2) בערעל יאקובאוויטש פון (בזשעזשינער 62 האט געהאט א גוטע בעשעפטיגונג, אבער נישט קיין זיכערע, אין די רשימות פון אויספארשונגס-אמט איז ער פערצייכענט אלס פראפעסיאנעלער גנב. טרעפט זיך א מעשה אז יאקובאוויטש „פערשיט״ זיך און בעקומט א ווירא אין טורמע.

שווער איז געווען יאקובאוויטשען אוועקצו־געהען פון דער פרייהייט אין דער ענגער טורמע, אבער אז ער האט נישט געהאט קיין ברירה נעבעך, האט ער געמוזט בעזארגען זיין „כלה״ די ברויט־געבערין, קיין בעסערען און זיכערען ארט ווי ביי זיין קוזין נתן זילבערבערג האט ער נישט געפינען, איז די כלה געבליבען וואוינען ביים קוזין און יא־קובאוויטש — אויף „קאזיאנע קעסט״.

דער „כלה״ — זעהט אויס — איז נמאס גע־ווארען צו ווארטען אויף איהר „בעשיצער״ און די האט דערווייל זיך בעפריינדעט מיט זילבערבערג, וועלכער האט מיט איהר ענדליך חתונה געהאט. דערווייל איז יאקובאוויטש בעפרייט געווארען נאכ׳ן אפזיצען דעם אורטייל און ווען ער האט זיך דער־וואוסט וועגען דער פעררעט פון זיין „כלה״ איז ער געקומען צו זיין גליקליכען קאנקורענט און גע־פאדערט פון איהם אפטרעטגעלט, כאטש 2000 זל.

זילבערבערג האט איהם נישט געגעבען קיין געלט און נישט קיין פערגיטיגונג און איהם גע־הייסען געהען פון וואנען ער איז געקומען, האט יא־קובאוויטש איהם דערצעהלט די מעשה ווי אין פסוק שטעהט, זילבערבערג וועלכער איז אויך נישט קיין מפיל-קינד האט איהם געענטפערט אויף א זעהר נישט דיפלאמאטישען אופן. ס׳איז ענטשטאנען א טומעל א געשלעג, און ערשט די אנגעקומענע פאליציי פון 3. קאמיסאריאט האט ליקווידירט דעם סכסוך.

צי אויף לאנג ? ווער ווייסט ?

יודיש טעאטער „פילהארמאניע״, נארוטאוויטשא 20
לייטונג: א. בעזמאן.

גאסטשפילען פון די בעריהמטע ארטיסטען
פראניע ווינטער און שלמה קוטנער

פרייטאג, דעם 20 טען, 9 אווענר, שבת, דעם 21-טען, 4 נאכמיטאג און 9 אווענד
זונטאג, דעם 22-טען, 9 אווענד, מאנטאג, דעם 23 טען ד.ה. 9 אווענד
פרעמיערע! צום ערשטען מאל אין לאדז! פרעמיערע!
די סענסאציאנעלע פיעסע אין 3 אקטען מיט געזאנג אין טענץ פון א. לעסער
„אויפ׳ן ערליכען וועג״
אין די הויפט-ראלען: „אסתר״ — פ. ווינטער; „חאצקעל״ — ש. קוטנער. רעזשי: ש. קוטנער.
שפאנענדע בילדער פון דער פיעסע:
1) די אמת׳ע ליבע פון א גנב; 2) דער גנב רייסט זיך צום ערליכען לעבען;
3) 19 יאהר תפיסה פאר פרעמדע זינד; 4) דאס קינד קריגט א געזעצליכען נאמען.

אין די פאר־שטעלונגען בעטייליגען זיך: פרויען: פ. ווינטער, ל. ראזענבערג, ר. לובארסקאוו־סקא ג. סיבירצעווא, ג. ווינשטאק. מענער: ש. קוטנער, ד. האמבורגער, ג. רייכענבערג, ש. בליאכער, א. בלאט, ק. גוטמאן. דיריגענט: לעאן זעלמאן.
אין פארבערייטונג: „דארפישע ליבע״ שראנער־אפערעטע „אייביגע נארונים״
בילעטען שוין צו בעקומען אין דער קאסע פון פילהארמאניע.
אווענד-פרייזען: פון 1 ביז 3 זל.; נאכמיטאג-פרייזען: פון 80 גר. ביז 2.50

ייין כשר לפסח

ווילט איהר גוטען ווייין אויף ארבע כוסות
און הנאה האבען פאר אייער געלד, נישט פערגעסט
קויפט ראדזינען-ווייין דעם בעסטען
פון דער ווייין- און מעהד-פאבריק פירמא „פראגרעס״.

פאר א גלאזעל פוסציג קריגט איהר דארט
א באטשינקע ווייין גאר אנ׳אנטיק
און דערצו אויך אנדערע ווייגען
פון אונזער אייגענער פאבריק.

„פראגרעס״ נומער זיבען קויפען אלע,
ווייל ער איז גוט, און ביליג אנערקענט,
ווער עס קויפט איהם איינמאל,
בלייבט אינזער שטענדיגער קליענט.

מזהר אונז ווייין די בעסטע סארטען
בעקומט איהר ביי אונז אלעריי,
גוט און ביליג איז נאר „פראגרעס״-ווייין
אלטער מארק נומער צוויי.

בעשטראפט פאר דאוונען אין באהן

(א) אין דעצעמבער איז מרדכי מאראווסקי מיט זיין זוהן שמעון פון יעזוזו געפאהרען אין באהן קיין לאדז. אין וואגאן האבען זיי ביידע זיך גע־שטעלט דאוונען. עטליכע קריסטליכע פאסאזשירען האבען אריינגערופען דעם קאנדוקטאר און פער־לאנגט ער זאל זיי דערין שטערען, ווייל זיי קענען נישט צוזעהען, ווי ידי יודען ענטבלויזען זייערע הענט ביים לעגען תפילין, שמעון האט געפאלגט, דער פאטער אבער האט ווייטער געדאוונט און ערשט אין אנדזשיעוו, אז מ׳האט אריינגערופען א פאליציאנט, האט ער זיך אנגעטון, געגען איהם איז צוזאמענגעשטעלט געווארען א פראטאקאל פאר עובר זיין די פעראָרדנונג פון באהן-מיניסטער פון 1927 וועלכע פערווערט צו דאוונען אין די באהן־וואגאנען.

דאס געריכט האט מרדכי מיראווסקי פער־משפט צו בעצאהלען 100 זל. שטראף אבער אפ־זיצען 14 טאג אין ארעסט.

א בחור סימולירט אנ׳אנפאל אויף א מעדעל

(א) אויף סאלבא גאס איז צו צוויי שפאצירענדע פריילינס צוגעקומען א יונגערמאן און אויפגע־פאדערט זיי אויפצוהויבען די הענט, ווען יענע האבען נישט אויסגעפיהרט דעם „בעפעהל״, האט ער עטליכע מאל אויסגעשאסען. די מעדלען זענען פאר שרעק געפאלען אין חלשות.

נאכ׳ן בחור האט מען זיך געלאזט לויפען און מ׳האט איהם פערהאלטען, דאס איז געווען דער 16 יאהריגער איציק גאלדבערג פון פאלנאצנא 20 ווי ס׳האט זיך ארויסגעשטעלט האט ער געשאסען פון א סטראשאק, ווי ער דערקלערט, האט ער סימו־לירט דעם אנפאל אין א שפאס.

פאליציי פיהרט אנ׳אויספארשונג. איצעק גאלד־בערג איז דערווייל פערהאלטען.

מען הויבט אן צו בויען
די טראמוואי-ליניע לאדז-בזשעזשין

קומענדיגע חודש הויבט מען אן צו בויען דעם טראמוואי לאדז-בזשעזשין. איצט פיהרט מען שוין די ציגרייטונגס ארבייט. ביי דעם בויען די ליניע וועלען זיין בעשעפטיגט 350 ארבייטער.

אפטייקען
היינטיגע נאכט-דיזשורען

(ב) קאספערקעוויטש (זגעזשער 54) שיט־קעוויטש (קאפערניק 26) זאנדעלעוויטש (פיעטר־קאווער 25) כאקאלעוויטש און שאט (פשיאזד 19) ליפעץ (פעטריקויער 193) ריכטער און לאבאדא (11 ליסטאפאד 86).

פסח-אקציע פון „נותי לחם״

ווי מיר דערוויסען זיך האט דער הילזס־פעראיין „נותי לחם״ בעשלאסען היי-יאהר אדורכ־צופיהרען א גרויסע פסח אקציע פאר דער ארימער יודישער בעפעלקערונג.

היינטיגער אפצייכנונגס-טאג לטובת „תומכי אורחים״

היינט קומט פאר איבער די גאסען א בלימעל־פערקויף לטובת די פסח-אקציע ביי „תומכי אורחים״. ס׳איז צו ערווארטען, אז די בעפעלקערונג וועט בייטווילינג אויסנוצען די פסח-אקציע פון „תומכי אורחים״ אין קויפען די אפצייכנונגען און דאדורך העלפען הונדערטער ארימע בעדערפטיגע פאמיליעס.

געשאפען א גדוד פון „קרן הקימת לישראל״

דער היגער קרן קימת קאמיטעט איז לעצ־טענס צוגעטרעטען צו מאכען אלע אנשטרענגונגען פאר א פערשטארקטע טעטיגקייט אויף אלע זאמעל־געביטען פון קרן קימת.

אין צוזאמענהאנג דערמיט איז לעצטענס געשאפען געווארען א קק״ל-גדוד פון יוגענט, וועל־כע איז וויסט קאנצענטרירט אין די פערשידענע ציוניסטישע ארגאניזאציעס.

דער סעקרעטאריאט פון קק״ל גדוד געפינט זיך אין ביורא פון קרן קימת (ציגעלניאנא 4) אין איז טעטיג טעגליך פון 7–8 אווענד.

שוידערליך אומגליק מיט א קינד

(2) אויף עמיליע 14 איז די דריי-יאהריגע ת״לענא דוכיס אריינגעפאלען אין א באליע מיט הייס וואסער, אין שטוב איז דאמאלס גראד קיינער נישט געווען, ווייל די מוטער וועלכע האט צוגע־גרייט צו וואשען וועש איז ארויסגעגאנגען אין געוועלב כדי עפעס איינצוקויפען.

אויף די געשרייען פונ׳ם קינד זענען אנגע־לאפען די שכנים, מ׳האט דאס קינד ארויסגע־שלעפט און ארויסגערופען די פאגאטאוויע, וועלכע האט דאס מעדעלע אין א שווערען צושטאנד אפ־געפיהרט אין שפיטאל.

אויטא-ארגיעס

(א) אויף רוג פאמארסקא און פילסודסקי האט אנ׳אויטא איבערגעפאהרען דעם 48 יאהריגען אברהם ראזען פון וואלבארסקא 10 און האט איהם צובראכען א פוס, מ׳האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

(2) נעכטען האט דער אויטאבוס, וואס קור־סירט צווישען לאדז און טאמאשאוו איבערגעפאה־רען דעם לאדזער איינוואוינער הענריק סקיבא, סקיבא האט בעקומען א מוח ערשיטערונג, מ׳האט איהם אין א שווערען צושטאנד אפגעפיהרט אין אנא-מאריא שפיטאל.

א ציגיינער — א גנב

(2) אין שטעטישען געריכט איז נעכטען געמשפט געווארען דער ציגיינער קעניג קוועק פאר בעגנב׳ענען זיין קאלעגע וואלאך אויף 1600 זל. קוועק האט זיך נישט מודה געווען און האט ערקלערט, אז די בעשולדיגונג געגען איהם איז א נקמה פון מצד וואלאך׳ן, וועלכען ער האט אמאל אריינגעגעבען דער פאליציי פאר א גנבה.

דאס געריכט האט דעם פראצעס אפגעלעגט

רודאלף זאסלאווסקי און קלארא סעגאלאוויטש אין לאדז

אין לאדז וויילען איצט דער בעריהמטער ארטיסט רודאלף זאסלאווסקי און די בעקאנטע אר־טיסטין קלארא סעגאלאוויטש, זיי האבען צוזאמענ־געשטעלט אנ׳ערסטקלאסיגע טרופע און ס׳איז מעג־ליך, אז זיי זאלען אנהויבען צו שפילען אי לאדז.

צירק סטאניעווסקי אין לאדז

לויט ווי מיר דערוויסען זיך, קומט אין די נאהנסטע טעג קיין לאדז, דער בעוואוסטער צירק סטאניעווסקי, מיט א גאנץ נייע טרופע, ווי אויך א גרויסע מעזשינעריע. מיר האבען שוין נישט איינמאל געהאט די געלעגענהייט זיך צו איבער־צייגען און צו בעווונדערן די פערשידענע אקראבא־טישע און אנדערע אויפטריטען פון דאזיגען צירק.

פרייטאג פאה״ט אויס די 4-טע יאהרצייט נ״ך דער פטירה פון קאנינער רבי נתן דוד זצ״ל. אויפ׳ן קבר פונ׳ם נפטר וועט אפגעריכט ווערען א תפילה און מ׳וועט דעם נפטר מספיד זיין.

מעלדונג

אלג. פראפ. לאנדעס פעראיין פון בעקליי־דונג-ארבייטער אין פוילען אפטיילונג 2 אין לאדז
פעפערגאס 15

אכטונג, פארל-ארבייטער!

ביי לעווקאוויטש אהרן, טארגאווא 38 איז דער ווארשטאט פערסטרייקט. קיינער טאר נישט גיין ארבייטען.

די פאך-קאמיסיע פון פארל-ארבייטער

די גוט-אויסגעלערנטע רעקציע

פון אנאטאל פראנס

אין די צייטען פונ׳ם מלך לואי דעם 11-טען האָט געלעבט אין פּאַריז אַ בירגערין מיט׳ן נאָמען וויאָלאַנט, וועלכע איז געווען שעהן און פון גוט־געבויטער פיגור. זי האָט געהאַט אַזאַ קלאָר געזיכט, אַז מייסטער זשאק טריבויאַר, דאָקטאָר אין רעכט און קאסמאגראף, וועלכער פלעגט אַריינגעהן צו איהר, פלעגט איהר זאָגען:

— זעהענדיג אייך, מאַדאַם, הויב איך אָן צו גלויבען, וואָס קוקורביטוס דערצעהלט, אַז דער צייכען פון אַמאָליגען פּאַריז האָט געטראָגען דעם נאָמען פון לוקרעציע, וואָס קומט פון לעקצי, וואָס איז טייטש — די ווייסע, ווייל די דאַמען פון דער דאָזיגער, האָבען געהאַט אַ האַלז ווייס ווי שביי, אָבער נישט אַזוי צניעות׳דיג און ווייס ווי אייערער.

אויף דערויף פלעגט וויאָלאַנט ענטפערען:

— מיר איז גענוג, אַז מיין האַלז וואַרפט נישט אָן קיין שום שרעק, ווי אַ טייל, וואָס איך קען. און אויב איך ווייז איהם, איז עס צוליב דער מאָדע. עס איז צו חוצפה׳דיג זיך צו פיהרען אַנדערש ווי די וועלט.

נו, מאדאם וויאלאנט האָט חתונה געהאַט אין סאַמע בליה פון איהר יוגענד, פאַר אַן אַדוואָקאַט פונ׳ם פּאַרלאַמענט. אַ מענשעל אַ זויערס, אַ האַרטהערציגער. גענוג אויף צו דריקען די אומגליקליכע איבריגענס אַ דרויב און שוואַך אין געזונד, אַזוי, אַז מען האָט איהם געהאַלטען פאַר מעהר פעהיג אָנצוטון יסורים אויסער זיין וואוינונג, ווי אַריינברענגען גליק אינעווייניג.

דער פּראָסטאַק האָט מעהר ווי זיין פרוי ליבער געהאַט זיינע טעקעס מיט פּראָצעסען, וועלכע זענען געווען גאָרנישט ווי זי: זיי זענען געווען גראָב, געשוואָלען און מיאוס, און דער אַדוואָקאַט פלעגט פערברענגען זיינע נעכט איבער זיי.

מאדאם וויאלאנט איז געווען צו פערנונפטיג אַז זי זאָל ליב האָבען אזא ווייניג ליבעסווירדיגען מאַן.

מייסטער טריבויאַר האָט געזאָגט, אַז זי איז זעהר קלוג און פעסט אין פאַמיליען-גלויבען, און אַלס סימן אָנגעוויזען, וואָס ער האָט נישט געקענט זי איבערפיהרען. אַנשטענדיגע מענשען האָבען מכוח דעם געהאַט אַ פערבאָרגענעם צווייפעל, צוליב דעם טעם, וואָס ס׳איז בעוואוסט, אַז דאָס וואָס איז פערבאָרגען וועט זיך ערשט אַרויסווייזען, ווען משיח וועט קומען, און זיי האָבען געשפּילט אין אַדלערעשעטע די פרומקייט פון מאדאם וויאלאנט, אַ זאַך, וואָס איז איהר געווען לכבוד. אין אמת׳ען פלעגט איהר גייסטליכער ברודער זשאַן טירעליר, איהר זאָגען מוסר:

— מאַדאַם, פלעגט ער זאָגען, מיינט איהר אפשר, אַז די הייליגע קאטערינע איז אַריינגעקומען אין גן-עדן פיהרענדיג אזא לעבען ווי איהר פיהרט, ווייזענדיג דעם האַלז און ברענגענדיג מאַנקעטען-בליאַנדעס אַזש פון זשענאווא?

דאָס איז געווען זעהר אַ שטרענגער מוסר־זאָגער. ער האָט איהר געסטראַשעט מיט׳ן גיהנום, דערפאַר וואָס זי האָט געוואַשען דאָס פּנים מיט צועל־מילך.

און הער פיליפּ דע ספּסקים איז געווען אַ פייבער קאַוואַליער.

ער איז געווען שעהן ווי אַ וואַלעט פון די קאָרטען. און איין מאָל אין אַן אָוועגד אויף אַ באַל האָט ער מיט איהר געטאַנצט, און דערנאָך זי אַהיימגעפיהרט רייטענדיג אויף זיין פערד, בשעת דער אַדוואָקאַט האָט געטיאַפּקעט אין דער בלאָטע אונטער די שטורקאַטשען פון פיר שיכור׳ע לאַקייען, אויף דעם באַל און בשעת דער רייטנסיעה, האָט זיך הער פיליפּ געשאַפען אַן אידעע אַז מאדאם וויאלאנט האָט אַ רונדע טאַליע און אַ פעסט לייב. ער האָט זיך אין איהר באַלד פערליבט.

אַזוי ווי ער איז נישט געווען קיין צבועק, האָט ער איהר באַלד געזאָגט, וואָס ער פערלאַנגט פון איהר. דאָס הייסט, אַז ער וואָלט געוואָלט זי האַלטען גאַנץ באַקעט אין זיינע אָרעמס.

דערויף האָט זי געענטפערט:

— מעסיר פיליפּ, איהר ווייסט, נישט צו וועמען איהר רעדט. איך בין אַן אָרענטליכע פרוי.

אָדער גאָר:

— מעסיר פיליפּ, קומט ווידער מאָרגען.

צומאָרגענס איז ער געקומען, האָט זי איהם געזאָגט:

— וואָס איז עס פאַר אַן אייליעניש?

דער קאַוואַליער האָט פון די אָפּלעגעכצער בעקומען אַ סך פּעררדראָס, ער האָט שוין שיעור נישט אָנגעהויבען גלויבען, פונקט ווי מייסטער טריבויאַר, אַז מאדאם וויאלאנט איז אַ לוקרעציע און דאָס איז אַ ראיה, אַז אַלע מענער זענען עהרליך אין זייער גאווה-טפשות. מען מוז אָבער זאָגען, אַז זי האָט איהם אַפילו נישט בעוויליגט צו קושען אין מויל, אַ זאַך, וואָס איז דאָך נישט מעהר, ווי גרינגע שטיפעריי.

דערביי האָט עס געהאַלטען בשעת ברודער זשאַן טירעליר איז געקומען קיין וועגעדיג דורך דעם הויפט פון זיין אָרדען. כדי צו דרש׳ענען פאַר טערקען, וועלכע זענען פריש געטויפט געוואָרען.

פאַרן אַוועקפאָהרען איז דער גוטער גייסטליכער געגאַנגען נעהמען אָפּשייד פון זיין שטראָף־קינד און האָט איהר פאָרגעהאַלטען מיט גרויס שטרענגקייט, וואָס זי פיהרט אַ צולאָזען לעבען. ער האָט איהר געלאָזט אַ גאַרטעל זי זאָל טראָגען אויפ׳ן לייב. אַ טייערער שוץ געגען שלעכטע גלוסטונגען.

זי האָט איהם געזאָגט:

— טייערער ברודער, פערלאַנגט נישט צופיל.

אָבער ער האָט זי אַפילו נישט געוואָלט הערען און זי געסטראַשעט מיט׳ן גיהנום אויב זי וועט זיך נישט בעסערען. ער האָט איהר אויך געזאָגט, אַז ער וועט מיט פערגעניגען אויספיהרען שליחות׳ן וואָס זי וועט פון איהם פערלאַנגען. ער האָט געהאָפט, אַז זי וועט פון איהם פערלאַנגען אַ געבענשטע מטבע. אַדער אַביסעל ע״ד פונ׳ם הייליגען קבר, וואָס די טערקען ברענגען פון ירושלים און די איטאַליענישע מאָנאַכען פערקויפען.

וויאלאנט האָט געמאַכט די בקשה:

— ליבער קליינער ברודער, אַז איהר גערעדט שוין יאָ קיין וועגעדיג, וואו ס׳זענען פאַראַן גוטע שפּיגעל-מייסטערס ברענגט מיר פון דאָרטען אַ שפּיגעלע, אָבער דאָס קלאָרסטע, וואָס איז פאַראַן.

ברודער זשאַן טירעליר האָט איהר פערשפּראָכען.

די גאַנצע צייט, וואָס דער גייסטליכער האָט געפּעהלט האָט וויאלאנט געפיהרט אזא לעבען ווי שטענדיג, און אַז הער פיליפּ האָט איהר געזאָגט:

— ס׳וואָלט אפשר געווען גלייך, ווען מיר זאָלען אונז ליב האָבען?

האָט זי געענטפערט:

— ס׳איז צו הייס, טוט אַ קוק אויפ׳ן פליהער. אפשר בייט זיך דער ווינט.

די פאַרגעהמע לייט, וואָס האָבען דאָס בייגעזען, האָבען זיך שוין געהאַט מיאוש געווען, זי זאָל ווען בעשטעלען מיט הערנער איהר מאָס׳ן מאַן.

— דאָס איז אַן עבירה, האָבען זיי געזאָגט:

נו, זיך אומקעהרענדיג פון איטאַליען האָט ברודער זשאַן טירעליר זיך געמעלדעט צו מאַדאַם וויאלאנט און איהר געזאָגט, אַז ער האָט איהר געבראַכט וואָס זי האָט פערלאַנגט:

— קוקט־אָן מאַדאַם.

און ער האָט אַרויסגעצויגען פון אונטער זיין מאַנטעל אַ קאָפּ פון אַ טויטען.

— דאָס מאדאם, איז אייער שפּיגעל.

דעם קאָפּ האָט מען מיר אָנגעגעבען ווי דער שעהנסטערס פרוי פון וועגעדיג. זי איז געווען דאָס וואָס איהר זענט און איהר וועט זיין זעהר עהנליך אויף איהר.

מאדאם וויאלאנט, צומענדיג איהר חידוש און איהר עקעל, האָט געענטפערט פעסט, אַז זי האָט פערשטאַנען די לעקציע און וועט פון איהר האָבען נוצען.

— איך וועל שטענדיג אין זינען האָבען דעם שפּיגעל, וואָס איהר האָט מיר געבראַכט, וואו איך זעה מיך נישט אַזוי ווי איך בין אַצינד. נאָר ווי אַזוי איך וועל זיין אינגיכען. איך זאָג אייך צו צו רעגולירען מיין אויפפיהרונג לויט דער אידעע.

ברודער טירעליר האָט זיך נישט געריכט אויף אַזעלכע גוטע רייד. ער איז געווען צופרידען.

— זאָגט איהר מיר צו, מאדאם צו רעגולירען אַזוי אייער לעבען. וואָלט איהר עס אפשר צוגעזאָגט צו גאָט ווי מיר?

— איז עס נויטיג?

— נויטיג, האָט ער געענטפערט.

— איך וועל עס טון.

ברודער זשאַן טירעליר איז אַוועקגעגאַנגען מיט גרויס שמחה. ער איז געגאַנגען איבער דער גאַס און געשריגען:

— מיט דער הילף פון גאָט, אונזער האַר, איך האָב אַריינגעפיהרט אין גן-עדן אַריין אַ פרוי, וועלכע האָט ביז אַהער בענוצט צו ברענגען מענער צו נסיונות מיט דעם לייב פון וועלכען דער שפּעפער האָט זי געקנאָטען, כדי איהם צו דינען, געלויבט איז זיין הייליגער נאָמען!

דער גוטער ברודער האָט קוים פערלאָזט די טרעפּ, ווען פיליפּ פון סעקטים איז אַרויף און אַ קראַץ געטון די טיר פון מאדאם וויאלאנט, זי האָט איהם אויפגענומען אַ לאַכענדיגע און אַריינגעפיהרט אין אַ ווייטיגען חדר. בעצירט מיט טעפּיכער און קישען, וואו ער איז נאָך נישט געווען, ער האָט עס אָנגענומען פאַר אַ גוטען סימן, ער האָט איהר פאָרגעלעגט צוקער מאַנדלען אין אַ שאַכטעל:

— זויגט, זויגט מאדאם, זיי זענען זיס און געצוקערט, נאָך נישט ווי אייערע ליפּען.

דערויף האָט זי געענטפערט, אַז עס איז אַביסעל נאַריש צו לויבען אַ פרוכט, וואָס מען האָט נישט פערזוכט.

ער האָט געענטפערט מיט אַ קוש אין מויל.

זי האָט זיך נישט געבייזערט, נאָר געזאָגט, אַז זי איז אַן׳עהרענהאַפטע פרוי. ער האָט זי דערפאַר געלויבט און געראַטען, זי זאָל נישט בעהאַלטען די עהרע אין אַזאַ פּלאַץ, וואו מען קען עס גרייכען, ווייל, זיכער וועט מען עס באַלד צונעהמען.

— פרובט, האָט זי געענטפערט, געבענדיג איהם קליינע פּעטשלעך מיט דער ראָזאַווע דאַלאַניע פון איהר האַנד.

ער איז שוין אָבער געווען באַלעבאָס צו נעהמען, וואָס ער האָט געוואָלט.

זי האָט געשריגען:

— איך וויל נישט. פע, פע! מעסיר, איהר זאָלט עס נישט טון. מיין פריינד, מיין האַרץ... איך שטאַרב.

און אַז זי האָט אויפגעהערט קרעכצען, האָט זי איהם געזאָגט מיט חן:

— הער פיליפּ, מיינט נאָר נישט, אַז איהר האָט מיך גענומען מיט כח אָדער איבעראַשונג. אויב איהר האָט בעקומען דאָס וואָס איהר האָט געוואָלט, איז עס מיט מיין ווילען. איך האָב מיר פערטיידיגט וויפיל ס׳איז נויטיג געווען, כדי צו זיין בעצווינגען לויט מיין ווילען. ליבער פריינד, איך בין אייערע. אויב נישט געקוקט אויף אייער שעהנקייט, וואָס האָט מיך בעצויבערט, האָב איך אייך לאַנג נישט בעוויליגט דאָס וואָס איהר האָט איצט גענומען מיט מיין צושטימונג, איז עס, ווייל איך האָב מיר נישט געפיהלט געשטויסען פון דער צייט, אָבער דער גוטער ברודער זשאַן טירעליר האָט מיר געגעבען אַ נוצליכע לעקציע. ער האָט מיר אויפגעקלערט די פרייז פון די שעה׳ן. ער האָט מיר געוויזען אַ קאָפּ פון אַ טויטער און געזאָגט: „אַזוי וועט איהר באַלד זיין". האָב איך פערשטאַנען, אַז מען דאַרף זיך איילען, און נישט אויספיהלען דאָס ביסעל צייט, וואָס מיר האָבען פאַר ליבע.

די דאָזיגע ווערטער און די צערטליכקייטען, מיט וועלכע מאדאם וויאלאנט האָט זיי בעגלייט, האָבען בעשלאָסען מעסיר פיליפּ ער זאָל גוט פערנוצען די צייט.

דערנאָך האָט איהם די דאַמע געהאַלטען פאַר קוויט. זי האָט איהם צוריקגעפיהרט צו דער טיר, איהם געקושט גראַציעז און געזאָגט:

— פריינד פיליפּ, איז עס דען נישט גוט אַזוי צו פאָלגען די תורה פון גוטען ברודער זשאַן טירעליר?

וואס פאסירט, ווען צוויי פרויען ליבען איינעם

סענסאַציאָנעלער פּראָצעס אין ווילנער קרייז-געריכט

נעכטען האָט די דריטע שטראָף-אָפּטיילונג פון ווילנער קרייז-געריכט בעטראַכט דעם סענסאַציאָנעלען פּראָצעס פון די יודישער פּאָדבראָדזער פרוי איטל רעצקאַן.

דער בעשולדיגונגס-אַקט דערצעהלט פאָלגענדע געשיכטע:

איז פּאָדבראָדז וואוינען די 29 יאָהריגע אלמנה חיה תפוח און די 48 יאָהריגע פרוי איטל רעצקא.

איטל רעצקא — אַגב אַ מוטער פון 6 קינדער זאָל זיך האָבען געשידכנ׳ט צום פּאָדבראָדזער איינוואוינער גדליהו שמוקלער.

שמוקלער פלעגט אָבער גערנער בעזוכען חיה תפוח׳ס טיי-הויז און אין שטעטעל האָט מען גערומען רעדען, אַז שמוקלער איז פערליבט אין דער יונגער אַלמנה, אויף דעם באָדען זענען צווישען ביידע פרויען פאָרגעקומען איינגע מאָל צוזאַמענשטויסען.

אין דער נאַכט פון 21-טען אויפ׳ן 22-טען יולי פ. י. אַ זייגער 1 ביינאַכט האָט דער פּאָליציי־פּאָסטערונקאָווער בעמערקט, אַז אינטער׳ן הויז פון פרוי תפוח ברענט אַ פייער, וועלכער האָט שוין אַרומגעכאַפּט אַ שטיקעל וואַנד.

דער פּאָליציאַנט האָט גלייך אַלאַרמירט די שלאָפענדיגע איינוואוינער פון דער בעדראָהטער געביידע און זיי האָבען די שרפה פערלאָשען.

וועגען דער שרפה איז פערפיהרט געוואָרען אַן אויספאָרשונג און ס׳איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז די שרפה איז ענטשטאַנען פון אַן אונטערצינדונג.

דער חשד איז געפאַלען אויף דער פרוי איטל רעצקאַן, בעת אַ רעוויזיע האָט מען אין איהר סקלאַדיק געפונען אַ שטיק האָלץ, וועלכע האָט לויט די האָלץ-שיכטען געפאַסט צו דער שטיק האָלץ, וועלכע איז געווען אונטערגעלייגט אונטער דעם הויז פון פרוי תפוח.

חוץ דעם, האָט מען אין רעצקאַס הויז געפונען אַ פלעשעל נאַפט און ס׳איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז די שפּורען, וועלכע זענען בעמערקט געוואָרען נעבען תפוח׳ס הויז ענטשפּרעכען דעם פאָרמאַט פון פרוי רעצקעס שיך.

אויף דעם סמך איז פרוי רעצקא אָנגעקלאָגט געוואָרען אין פּרובען אונטערצינדען דאָס הויז פון דער אַלמנה תפוח און נעכטען איז פרוי רעצקא גע׳משפט געוואָרען דורך דער דריטער שטראָף-אָפּטיילונג פון ווילנער קרייז-געריכט.

אויפ׳ן פּראָצעס האָט רעצקא דערקלערט, אַז זי איז אומשולדיג און האָט גאָר דעם קריטישען טאָג געשפּילט ביז איינס אַ זייגער ביינאַכט אין קאָרטען, וואָס ס׳האָבען אויך פעסטגעשטעלט עדות.

דאָס געריכט האָט איינגעפונען די אָנקלאָגע פאַר נישט בעגרינדעט און האָט אַרויסגעטראָגען אַ בעפרייאונגס-אורטייל.

דעמאסקירט א ראפינירטע שווינדלער,

וועלכער האָט זיך איז לעמבערג פערלאָבט מיט מעהרערע מעדלעך

א וואַרשאַווער שניידער ווערט פּלוצלינג אין לעמבערג א „מאַגיסטער", ער פיהרט אוים פערשידענע שווינדלערייען און לעבט דערביי א גוטען טאָג

מיט אַ צייט צוריק איז קיין לעמבערג אַראָפּגעקומען עפּעס אַ פערשוין, וועלכער האָט זיך דאָ אָנגעגעבען אַלס מגר שבתאי דאָמב און איז פון וואַרשא.

„מגר" דאָמב איז דאָ אין לעמבערג באַלד געוואָרען אַ היימישער מענש, ער האָט געשלאָסען בעקאַנטשאַפט מיט לעמבערגער מיידלעך און האָט זיך געלאָזט נישט שלעכט געהן.

וואו דאָמב בעהמט פרנסה האָט קיינער נישט געוואוסט. ער פלעגט אויך אַריינקומען אין אַ לעמבערגער וואוילטעטיגער אינסטיטוציע, וואו ער פלעגט געהן אויף פערזאַמלונגען א. אַז. וו.

בייזע צינגען האָבען געמורמעלט, אַז מיט שבתי דאָמב איז עפּעס נישט אַזוי גלאַטיג, ערשטענס האָט זיין פּרצוף נישט אויסגעוויזען צו האָבען אַ מאַגיסטער-דיפּלאָם אין קעשענע. צווייטענס, האָט אַמאָל דאָמב „פערלוירען"... אַ היבשע פאַר זלאָטים, וועלכע ער האָט געזאַמעלט פאַר דער דערמאָהנטער אינסטיטוציע, און עפּעס האָט מען זיך בכלל גע׳סוד׳עט איבער נישט כשר׳ע געשעפטען פון דעם ביי-געבאַקענעם מאַגיסטער.

צו דעם אַלעמען איז אָבער דאָמב נאָך געווען אַ שטיק „דאָן-זשואַן", ער האָט אָנגעקניפּט בעציהונגען מיט פערשידענע מיידלעך אין לעמבערג, יעדער פון זיי האָט ער זיך בעזונדערס ערקלערט און מיט יעדען פון זיי האָט ער געוואָלט חתונה האָבען. פערשטעהט זיך, אַז ביי אַלע האָט ער דערוויילן גענומען גרעסערע און קלענערע קאַנטאָס אויפ׳ן נדן.

דער פערשוין האָט זיך אויך אָפיציעל פערלאָבט מיט צוויי מיידלעך, מיט איינער פון סלאָבעטשנא-גאַס און אַ צווייטע פון שפּיטאַלנא-גאַס, דאָס דריטע מאָל האָט ער זיך שוין בעוואָרפט פערלאָבען מיט אַ מיידעל פון גרודעצקאַ-גאַס מיט אַ גאַנץ היבשען נדן און נאָר דורך אַ נס האָט זיך דער נדן פון גאַנצע צוויי טויזענד דאָלאַר נישט אַריינבעקומען צו דעם דאָזיגען ראַפינירטען שווינדלער אין די הענד אַריין.

אַ קריגעל טראָגט אַזוי לאַנג וואַסער ביז דאָס אויער רייסט זיך אָפּ. דאָמב האָט אַזוי לאַנג געפיהרט זיינע שווינדלערישע געשעפטען ביז ער איז דעמאַסקירט געוואָרען און אַוועקגעוואַנדערט אין תפיסה.

דער דאָזיגער ראַפינירטער שווינדלער האָט נעמליך געוואוינט ביי אַ געוויסען קעסלער, אַ בעקער אויף דאָמסא 4. די „מעשים טובים" פון לאָקאַטאָר זענען אָבער נישט געפעלען געוואָרען דעם בעל-הבית. דאָמב האָט נעמליך זיך אַלעמאַל געבערענגט אַהיים גאַסען-מיידלעך געטריבען דאָרט פערשידענע אָרגיעס. גאַנצע נעכט איז ער נישט אַהיימגעקומען און געלעבט פון „לופט"...

קעסלער האָט מודיע געווען וועגען זיין לאָקאַטאָר דער פּאָליציי, וועלכע האָט גענומען דאָמבען אויפ׳ן אויג און איהר איז געלונגען קאָמפּלעט צו דעמאַסקירען דעם דאָזיגען געמיינעם שווינדלער.

אין דער וואוינונג פון דאָמב האָט אַ רעוויזיע געגעבען סענסאַציאָנעלע רעזולטאַטען. פון גאַרדעראָב האָט מען ביי איהם סך הכל געפונען 8 פּאָר זאָקען און איין פּאָר אונטערהויזען, מען האָט אָבער ביי איהם געפונען פערצייכנונגען פון פערשידענע שווינדלען, וועלכע ער האָט אויסגעפיהרט, פוילישע און יודישע צייטונגען, וועלכע שרייבען גאָר אַ סך איבער דעם דאָזיגען „לייטישען" בחור. די פּאָליציי האָט אויך געפונען אָפּגעדרוקטע פערשידענערליי איינלאַדונגען אויף זיינע תנאים. פערשטעהט זיך, מיט פערשידענע מיידלעך.

דאָמב איז אַלזאָ אַרעסטירט געוואָרען. אין משך פון דער אויספאָרשונג האָט זיך אָבער אַרויסגעוויזען, אַז דאָמב איז אַ גאָר „פעהיגער" יונגערמאַן. נישט נאָר אין לעמבערג האָט ער געפיהרט אַזעלכע געשעפטען, נאָר אין פערשידענע שטעט און שטעטלעך אין פּוילען. און איבעראַל האָט ער געהאַט ערפאָלג. מיט 10-ער מיידלעך האָט זיך דער דאָזיגער פערשוין פערלאָבט.

ביים רעסטאָראַטאָר מאיר באַקהוס, האָט דאָמב אָנגעגעסען אויף אַ סך געלד און בי״ש בעצאָהלט. ער האָט אויך בעשווינדעלט היים קאָרנהייזער. קאָזש מיעזשאָווסקאַ 47, רעגינא שטאָלץ, שאָפּענא 16 און אַנדערע.

ווי ווייט ראַפינירט דער דאָזיגער שווינדלער איז קאָן בעווייזען, דאָס, אַז זייענדיג אַ פּשוט׳ער גראָבער יונג, אַ שניידער מיט אַ „בילדונג" פון 3 פאָלקס-קלאַסען, האָט ער דאָך געקענט אָנגעהען אַ לענגערע צייט אַלס מאַגיסטער און אָפּנאַרען אַזוי פיל, אַפילו אינטעליגענטע מיידלעך.

——:o:——

כעמיש-באַקטעריאלאגישע לאַבאָראַטאָריע
מאַגיסטער נ. שאַץ
פּיעטריקאָווער 37, 2-טער שט., פראָנט.
אַנאַליזען פון קאַל, אורין, לייכעך א. אַז. וו
אורין-אַנאַליז — 4 זל.

אויף זינדיגע וועגן

סענסאציאנעל-עראטישער ראמאן פון לאדזער לעבען 47

אלע מיטלען פון אלטען גוטמאן צו בערוהיגען זיין טאכטער האבען זיך נישט איינגעגעבען, ראמא האט נישט אויפגעהערט צו שרייען נישט מיט איהר קול:

— טאטע, וואס וועט ווייטער זיין? זאג מיר וואס וועט נאך געשעהען.

סאמועל גוטמאן האט איהר צושטאנד פערשטאנען מיט דעם שרעקליכען פערברעכען, וואס די האט אויפ'ן געוויסען. ער אליין האט אבער געוואוסט, אז די לאגע איז גראטעפעס געווארען טאקע דורכ'ן טויט פון מערטענסען, ווייל אויסער דעם ערמארדעטען און דער אמעריקאנער דייווי ראלין האט דאך קיינער נישט געוואוסט, אז ראמא איז דאס געווען די מערדערין פון ראפאעל באטאגאן. אבער ווי אזוי זאל ער דאס צעווייסען געבען זיין טאכטער, ווי אזוי זאל ער אנהויבען מיט איהר צו רעדען. וואס שייך דעם אמעריקאנער, האט גוטמאן דעם מינדעסטען שרעק נישט געהאט, אז יענער קען עפעס פערראטען. ער האט זיך אפגעגעבען א חשבון, אז דער אמעריקאנער איז א מענש פון דער אונטערוועלט און טאקע דערפאר האט ער איהם געטרויט, אז יענער האט נאר געוואלט די דאקומענטען און ווייטער גאהט איהם נישט אן. פערקעהרט, ער איז געווען כמעט ווי זיכער, אז מערטענס איז ערמארדעט געווארען דורך דעם אמעריקאנער מענש, כדי ער זאל נישט קענען אויסגעבען סיי דעם אמעריקאנער אליין און סיי טאקע ראמאן, האט דער אמעריקאנער דאך איהם איבערגעלאזען א צעטעל, אז ער זאל פאר מערטענסעס שאנסאושען נישט מורא האבען.

די אלע געדאנקען זענען גוטמאנען אדורכגעלאפען דורכ'ן קאפ אין פערלויף פון עטליכע סעקונדען. אין דער אמת'ן איז ער אבער ווייטער געהען פערנומען מיט ראמאן, וועלכע האט מיט יעדער מינוט פערלוירען די הערשאפט איבער זיך, די האט זיך געריסען די האר פון קאפ, געבראכען די הענט און נישט אויפגעהערט כסדר צו איבער'חזר'ן:

— וואס וועט נאך געשעהען, וואס וועט ווייטער זיין, דאס געשריי פון ראמאן איז איבערגעגאנגען אין א היסטערישען וויינען און לאכען צוזאמען. די איז ארומגעלאפען איבערן צימער, אזוי ווי זי וואלט עפעס געזוכט, ווי זי וואלט עפעס געדארפט.

גוטמאן האט זיך פערלוירען, ער האט געזעהן, אז מיט זיין טאכטער קומט עפעס פאר, עפעס שרעקליכעס, וואס קען קאסטען איהר געזונד און אפילו איהר לעבען. ראמאס צושטאנד האט זיך אלץ פערערגערט, זי האט זיך נישט געקענט מעהר האלטען אויף די פיס און זיך אנגעהויבען צו וואקלען און גוטמאן האט מיט דער הילף פון פאליציאנט, וועלכער איז געשטאנען אויף דער וואך, ראמאן אוועקגעטראגען אין איהר צימער, באלד ווי די איז אוועקגעלעגט געווארען אויפ'ן בעט האט ראמא בעקומען קרעמפען און האט זיך געפונען אין צושטאנד פון לעטארגיע.

דער אלטער גוטמאן האט גלייך אלארמירט די דינערשאפט, וועלכע האבען אנגעהויבען זוכען הילף פאר דער פריילין ראמא. דער ערשטער איז אנגעקומען גוטמאנס הויז-דאקטאר סאפיר. ער האט בעטראכט די קראנקע, געמאכט איהר פערשידענע איינשפריצונגען. ראמא האט זיך לאנגזאם אביסעל בערוהיגט, אבער דאס בעוואוסטזיין האט זיך איהר נישט צוריקגעקעהרט.

דעם דאקטאר סאפירס פנים איז געווארען זעהר ערנסט, אננעהמענדיג נאכאמאל דעם פולס פון דער קראנקער, האט ער טרויעריג געשאקעלט מיט'ן קאפ.

דער אלטער גוטמאן, וועלכער איז די גאנצע צייט געשטאנען ביי ראמאס בעט און מיט אומגעדולד געווארט אויף דער ענטשיידונג פון דאקטאר האט געפרעגט:

— הער דאקטאר, וואס איז מיין טאכטער.

דאקטאר סאפיר האט געשוויגען.

— הער סאפיר, א חוץ א דאקטאר, זענט איהר דאך ווייט לאנגע יאהרען אונזער הויז-פריינד, זאגט מיר וואס איז ראמאן.

— טאקע דערפאר, ווייל איך בין אייער פריינד, איז מיר שווער אייך צו זאגען דעם גאנצען אמת.

— אבער דאקטאר, דאס איז דאך מיין איינציגע טרייסט אין מיין לעבען, מיין איינציג קינד, זאגט מיר, איך בין שוין פארווייסט צוגעגרייט דערצו, אז די קראנקהייט איז א זעהר שווערע.

— יא, הער גוטמאן איהר האט רעכט, א זעהר שווערע קראנקהייט פריילין ראמא האט בעקומען א שווערע מוח-ענטצינדונג. א חוץ די אלע רפואות וואס איך פערשרייב דא, איז דער ערשטער בעדינג פאר דער קראנקער אבסאלוטע רוה. קיין שום רעדען מיט איהר, קיין שום אויפרעגונג. דאס וואלט געווען סם.

— און וואס פאר א האפנונגען גיט איהר דאקטאר?

— מיר וועלען טון אלץ, וואס ליגט אין רשות פון די מעדיצין, דאס איבריגע איז שוין אן איבערבאסטליכע זאך.

דער אלטער גוטמאן האט אנגעהויבען שטיל צו וויינען. דאקטאר סאפיר האט איהם בערוהיגט און געזאגט:

— נו, נו, הער גוטמאן, ווייט א מאן. די האפנונגען דארף מען פונדעסטוועגען נישט אויפגעבען. ס'איז נאך גארנישט פערלוירען.

עטליכע מינוט האט געדויערט דאס שטילשווייגען. דאקטאר סאפיר האט דער קראנקער געמאכט נאך איינשפריצונגען און אגב אורחא א פראגע געטאן גוטמאנען:

— זאגט מיר ליבער הער גוטמאן, מיט פריילין ראמא האט דאך געמוזט עפעס געשעהען, אזא קראנקהייט בעקומט זיך נישט פון דער הוילער הויט, נאר איז א רעזולטאט פון אנגעקליבענע פערדרוסען און אונגעהויערע דענערווירונגען.

— הער דאקטאר, ווען מען קען מען דערצעהלען, ווער וואלט מיך געקענט פערשטעהן, א גאט, א גאט.

דאקטאר סאפיר האט מעהר גארנישט געפרעגט, אבער ער האט שוין געפיהלט, אז עפעס א שרעקליכע זאך איז אין דעם הויז געשעהן, עפעס א סוד הילט ארום די גאנצע לופט אין הויז.

— וואס איז אבער געווען די דירעקטע סיבה פון איהר אנפאל.

— א מארד, וועלכער איז פארגעקומען ביי אונז אין הויז היינטיגע נאכט, גוטמאן האט דערביי איבערגעגעבען דעם דאקטאר אלע איינצעלהייטען וועגען דעם געשעהענעם מארד.

— ס'איז מעגליך, האט דער דאקטאר געענטפערט, אז די ערשיטערונג צוליב'ן מארד איז געווען די סיבה פון אנפאל, אבער בשום אופן נישט די סיבה פון דער שווערער קראנקהייט.

ראמא האט אנגעהויבען עפעס שטילער רעדען, עפעס אפגעהאקטע ווערטער. האבען זיך ארויסבעקומען פון איהר פערהאקטע ציינער. גוטמאן איז צוגעגאנגען צום בעט.

— דו דארפסט עפעס ראמא?

— לאזט מיך, הער גוטמאן, דאס רעדט זי פון היץ, דער צושטאנד וועט דויערן א היבשע צייט, איהר דארפט זיך צוליב דעם נישט שרעקען.

— מערטענס... יאקוב. טייערער יאקוב......

וואס ווילען זיי פון מיר.... איך נישט.... איך שווער אז נישט.... א גנב, א מערדער.. אלץ ער, נישט איך.... ס'איז נישט מעגליך....

אזוי האט ראמא געפלוידערט פון היץ, דורכ־זיך ווערטער אהן איינהאלט, אהן צוזאמענהאנג, אבער פאר ראמאן זענען דאס געווען שווערע איבערלעבענישען, שרעקליכע טעג און וואכען פון פיין און ליידען.

דאקטאר סאפיר, וועלכער איז שוין געווען גרייט צום אוועקגעהן, האט זיך אפגעשטעלט און זיך אויפמערקזאם צוגעהערט צו ראמאס פלוידעררייען, בעת גוטמאן איז געהאט ארויסגעגאנגען פון צימער צו געבען פעראָרדנונגען, ווי אזוי צו בעהאנדלען די קראנקע.

דאקטאר סאפיר איז געווען אן איינזאמער מענש. פיל האט ער שוין אין זיין לעבען אדורכגעמאכט. נישט איין ענטוישונג געהאט און איבערגעליטען. דער גורל האט אזוי מיט איהם געקירעוועט, אז ער איז געווען איינזאם און אליין. ביי זיינע 45 יאהר, האט ער האט געהאט און זיינע גוטע רעפוטאציע אלס דאקטאר, האט ער זיך דאך געפיהלט עלענד, קיינעם נישט פערמאגט, קיין פרוי, קיין קינד, קיין קרוב, קיין פריינד. דער איינציגער פריינד זיינער איז געווען, טאקע [illegible], צו וועלכען ער איז אפט אריינגעקומען, געשפילט א שאך, געפלוידערט וועגען פאליטיק, אדער גאר דיסקוטירט מיט ראמאן וועגען פערשידענע סאציאלע פראגען.

הערענדיג איצט ראמאס ווערטער פון היץ, האט דאקטאר סאפיר פערשטאנען, אז אין דעם הויז קומט פאר עפעס שרעקליכעס און ער האט זיך געטראכט:

— אפשר איז בעסער וואס איך בין איינזאם, יא, אפשר איז בעסער אזוי.

דאקטאר סאפיר האט זיך געזעגענט מיט'ן אריינקומענדען סאמועל גוטמאן און צוגעזאגט שפעטער נאכאמאל צו קומען.

(המשך קומט).

אכטונג, האנדווערקער!

פון לאדז און פראווינץ

וועלכע האבען נישט די נויטיגע פאפירען, וואס בארעכטיגען אייך צו פיהרען א ווארשטאט. קאנט איהר אין אייערע ענינים זיך ווענדען אין בעוואוסטען ביורא

„POLPRAW"

ul. PR. NARUTOWICZA 1

fr II piętro. Telefon 170 01

ווי איהר וועט ווערען שנעל-בעהאנדעלט און פינקטליך ערלעדיגט.

באמערקונג: עס ווערען אויך ערלעדיגט ענינים פאר געזעלען פון אלע פאכען.

שפרעכשטונדען פון 4 ביז 7 א זייגער נאכמיטאג.

DZIŚ W RADJO

Godz. 23.00

„JESZCZE RAZ"

Szopka Radjowa

22-טע מלוכה-לאטעריע

5-טע קלאס — 8-טער טאג

200.000 zł. na nr: 5901

20.000 na nr.: 57459.

Po 15.000 zł. nr.: 88047 183023.

Po 10.000 zł. nr.: 3397 56017 205287.

Po 5.000 zł. nr.: 70640 117894 179026.

3.000 zł. na nr: 138977.

Po 2.000 zł. nr.: 17056 36259 79607 99909 104286 104988 105711 124799 133209 133991 136588 160062 192457 192718 200811 206588 209284.

Po 1.000 na nr.: 1894 8097 12653 13706 15337 15485 15584 23932 26903 29000 41491 42141 55730 64305 71012 71207 84580 85592 86786 90928 109385 109770 114406 123648 127245 132288 133364 144640 155599 173492 177802 179487 180341 181634 188546 196292.

Po 500 zł. na nr.: 608 2815 5970 5971 6946 9088 9332 12371 12570 12834 14323 15744 17810 19532 21918 23725 24800 28789 29483 30812 31679 32329 32387 37082 37837 38722 38853 39039 39418 41256 42382 42430 43109 44096 44169 45736 46972 47532 50877 51603 52023 52378 54253 54776 56460 56467 56604 59268 59420 57995 60018 60329 60864 61738 61813 64246 64510 65885 66945 67225 67333 69206 71813 72832 75549 75103 76144 77046 77123 79942 82794 82673 83064 87181 87664 87831 88741 91887 93749 95264 95821 95651 96579 97387 97727 97861 98085 101820 103179 106274 107199 109052 111316 111769 113388 114170 115057 115834 120234 120501 120856 122615 127684 128133 128502 128736 134617 135328 135418 137159 137241 138174 139988 140696 141991 142345 148815 149484 152835 153719 155107 155441 157419 158804 159138 161773 162493 164654 166041 166290 167040 169462 170378 173644 174294 175373 175409 176637 177406 179572 184267 191127 191562 192839 193291 193563 194748 197427 201397 203401 203512 205508 207912 208886.

Po 250 zł. wygrały numery następujące:

26 198 220 51 66 529 64 602 16 49 82 744 92 823 95 914 24 78 1096 149 68 218 306 478 516 99 805 915 16 70 72 89 2074 304 39 420 61 681 890 931 3058 76 159 81 292 314 41 400 9 664 862 86 977 84 4075 176 80 91 201 10 62 307 18 410 20 528 724 51 877 5022 204 316 706 49 817 937 6092 108 38 201 45 311 404 539 47 729 885 915 7170 77 387 596 81 655 981 8165 250 405 73 519 37 66 663 84 875 88 906 20 60 9015 123 72 210 51 334 409 89 545 78 610 81 748 846 760 80.

10153 76 398 460 518 54 601 89 827 42 11165 76 264 402 43 68 554 56 75 633 719 820 62 47 908 55 12037 55 174 315 405 674 759 13012 80 382 536 96 651 749 836 58 14010 49 111 233 83 315 15 24 29 451 56 588 662 94 95 934 81 15066 94 257 89 359 527 79 603 15 91 97 724 904 38 16005 95 196 305 98 465 588 667 746 17072 207 56 93 313 568 77 864 94 18031 53 165 80 258 500 99 855 951 19071 89 121 42 211 379 508 53 646 798 847 87.

20075 132 298 322 64 407 519 58 635 771 93 910 39 911 21017 37 58 105 41 67 294 443 96 538 99 615 60 74 744 894 930 77 93 22078 142 68 73 210 80 326 31 404 43 62 565 87 764 807 49 66 919 76 23118 290 456 63 73 587 634 35 77 722 854 943 86 24001 112 49 76 375 405 683 759 823 47 70 904 99 25222 96 350 93 421 558 70 643 794 58 83 987 89 26422 76 537 91 639 53 760 815 50 27062 63 81 140 214 20 62 365 765 81 837 910 44 28050 53 113 234 74 426 46 501 26 31 708 20 926 30 86 29061 90 97 169 219 62 66 93 329 31 509 18 22 38 838.

30046 155 91 409 65 81 718 24 877 941 31070 208 392 498 535 66 69 624 32 727 40 52 64 91 97 848 78 935 32024 78 117 205 70 308 684 751 60 821 37 959 33025 88 227 349 86 578 651 61 563 34177 234 434 502 9 11 91 684 817 68 35038 96 137 230 87 465 510 64 629 83 910 85 36000 8 469 54 516 618 818 34 959 37075 84 191 98 235 83 357 95 437 505 6 61 712 843 38106 32 507 79 211 58 372 84 90 604 697 700 837 79 39181 96 233 49 350 513 44 631 41 56 725 83 867.

40146 53 56 86 230 57 339 92 436 81 741 61 866 41233 57 309 402 8 70 549 705 60 814 37 910 88 42019 24 163 242 329 48 437 741 805 27 78 92 995 43301 104 22 61 82 344 85 438 506 798 839 907 40 44079 114 52 311 63 474 705 69 811 909 45055 153 80 256 346 526 32 642 58 823 976 46069 310 74 420 554 57 89 774 835 961 47028 159 61 354 400 67 519 48 70 652 813 979 90 48035 287 400 58 628 876 933 72 49026 199 276 99 365 431 61 503 76 914

50032 117 76 89 93 212 17 305 64 91 408 36 84 544 52 608 38 50 743 70 88 51064 40 163 230 336 526 69 670 717 24 96 956 52036 71 159 83 255 436 99 565 702 13 16 31 62 53013 224 75 77 78 81 313 51 57 505 673 783 817 54023 443 560 82 99 692 739 846 68 55043 122 53 222 44 385 454 573 55 619 919 32 56009 446 71 582 71 629 91 702 847 973 95 57309 41 517 800 21 62 58006 91 135 72 216 66 67 481 95 875 618 782 881 956 63 59117 201 28 318 674 710 85 826 54 959 88.

60105 21 330 46 87 440 93 556 808 88 61019 59 238 44 74 86 331 59 526 29 72 575 86 90 701 17 29 343 50 62080 133 45 54 71 232 376 555 647 78 94 881 82 63044 200 44 39 427 524 76 641 829 46 64001 8 69 107 234 73 95 317 63 509 38 670 65177 91 261 64 340 466 95 585 86 87 625 742 828 931 66084 85 145 92 209 642 82 865 925 62 671 37 257 336 575 81 606 732 78 841 60 942 67 95 68023 44 148 53 321 50 431 78 816 48 89 910 69135 208 9 33 538 55 737 82 825 88 90 915 31 32 57 98.

70034 84 122 44 416 59 502 6 15 74 779 869 71022 48 81 235 55 71 84 97 308 592 705 920 72023 25 42 150 25 287 3 76 571 607 38 888 921 73054 61 87 179 288 308 44 79 417 84 698 98 786 804 22 926 88 74043 78 103 293 383 520 712 70 95 817 27 77 75031 85 189 94 97 268 468 547 71 645 92 847 63 914 26 62 86 76074 71 156 350 495 519 90 716 935 77003 98 391 474 96 571 704 826 81 977 86 78044 105 20 73 76 320 486 812 67 663 732 49 873 79078 88 89 95 404 13 29 33 539 714 97 338 49 92.

80082 174 379 650 747 809 10 922 81021 62 80 105 58 256 169 81 641 73 718 47 832 930 73 82154 234 385 413 20 555 676 79 742 95 816 911 83063 75 102 229 495 579 612 28 31 38 734 77 909 84048 165 242 409 20 74 531 48 745 76 862 911 909 34 53 85074 130 67 203 313 64 424 43 80 502 39 75 86127 55 240 402 53 503 662 93 99 722 56 818 87072 315 77 82 423 34 49 62 71 41 738 44 70 915 35 42 93 88141 45 333 568 92 613 27 70 703 959 984 89017 94 129 397 409 37 523 77 660 713 930

90038 41 270 301 3 15 73 550 95 701 22 90 837 919 43 91018 265 318 416 73 527 761 95 860 78 921 25 93 92006 142 232 332 488 504 70 628 43 809 15 991 11 93056 74 84 137 249 64 323 422 97 507 705 94200 338 87 92 502 406 52 846 85 989 95024 54 122 334 35 388 519 77 605 756 858 89 956 97001 39 45 90 97219 405 503 724 82 98018 240 83 309 46 56 64 418 97 533 937 62 99267 83 469 68 517 636 879 904 75.

100158 217 88 301 20 94 614 80 720 81 99 868 945 101000 89 184 93 216 96 38 246 567 667 839 41 992 102061 138 49 52 206 339 443 46 612 741 103158 201 69 302 16 423 560 94 617 743 883 914 52 55 104011 12 24 154 73 82 302 13 63 419 30 42 55 562 666 71 713 27 921 36 85 105055 57 85 172 289 97 316 12 471 85 581 635 39 62 748 81 906 21 106162 230 318 46 430 62 545 607 50 708 56 60 867 71 929 34 107104 27 95 227 375 611 34 766 908 57 48 108093 165 217 45 53 358 61 416 39 551 85 742 856 970 109051 176 428 77 543 624 731 48 801 16.

110025 64 140 89 253 393 474 531 663 706 43 94 805 932 111082 90 454 69 516 949 52 753 74 874 907 24 72 99 112002 52 97 109 17 25 302 49 59 80 84 94 486 560 663 98 822 25 49 61 925 113030 98 374 39 55 300 40 52 59 513 621 785 919 24 47 114049 131 225 62 68 392 537 61 659 93 751 949 56 60 115360 469 509 43 65 628 35 709 116020 68 177 252 419 88 91 523 26 608 36 48 553 55 89 751 805 93 926 67 117033 154 239 390 96 404 17 534 39 67 723 993 118075 114 23 47 218 68 305 51 79 99 473 583 694 818 48 119020 51 505 22 312 36 701 85 828.

120073 285 91 335 54 418 600 10 50 87 710 50 121052 134 323 85 445 51 74 540 637 789 820 40 59 122068 88 253 99 312 65 74 97 750 52 72 826 42 56 971 123032 105 23 243 474 98 546 60 658 73 737 808 20 32 907 124172 285 397 429 509 43 708 83 125108 556 633 43 57 62 803 74 913 126155 221 70 83 353 423 50 60 726 46 913 127232 453 58 516 659 81 746 47 985 128037 144 250 311 424 87 800 45 85 602 30 60 732 52 942 938 40 61 129095 132 63 307 83 318 84 88 662 88 712 35 878

130151 255 370 86 413 30 528 29 71 93 612 738 835 823 946 131977 140 212 43 352 58 444 523 77 83 612 719 60 909 132008 252 559 748 833 956 59 75 133290 378 436 60 503 13 609 55 984 134159 262 428 507 62 684 98 762 994 63 135000 30 30 56 115 45 85 310 86 508 12 35 91 626 703 86 842 62 71 136126 246 330 69 73 520 676 84 93 721 899 953 137019 120 295 387 411 52 83 549 53 647 725 38 39 74 92 851 910 91 138027 47 209 27 45 303 54 65 404 528 653 863 98 945 95 139053 77 213 25 447 541 49 89 604 785 88.

140069 212 387 401 8 370 722 816 141041 126 245 91 308 402 505 40 634 797 989 142087 128 45 236 324 39 631 38 88 770 82 812 66 963 65 143029 198 357 64 427 78 634 750 817 27 37 919 33 144070 93 426 63 624 866 832 65 88 145226 49 329 75 80 446 699 817 26 51 146026 157 63 278 326 57 82 402 20 39 96 534 74 611 66 704 818 53 901 147025 91 116 427 56 720 56 73 86 88 882 935 96 148254 398 418 23 49 553 888 94 774 848 65 149014 227 46 349 94 523 62 63 95 682 734 73 814.

150049 49 93 101 53 58 252 71 503 14 443 57 61 85 95 559 928 60 151184 228 396 36 75 520 69 807 908 51 152045 68 185 251 380 546 686 961 911 153919 121 63 225 92 313 413 58 542 77 786 83 916 58 154083 108 97 228 29 48 375 458 92 531 32 833 73 916 25 77 155051 66 180 230 35 328 466 523 44 734 51 56 87 852 77 955 156105 77 84 377 430 54 559 706 54 939 78 157048 79 100 200 65 345 51 525 646 57 58 737 896 944 158021 79 155 246 89 444 54 81 535 600 83 706 824 90 902 159002 40 43 52 144 245 58 83 318 44 406 539 647 731 67 913 76 87.

160097 318 75 422 532 78 627 28 76 803 72 934 36 161162 230 302 455 504 60 89 812 934 162058 97 125 205 396 414 374 81 696 720 58 808 902 70 163100 88 291 34 81 382 535 667 777 977 164295 454 545 84 623 27 98 709 903 86 165083 228 339 80 426 68 78 82 584 747 851 978 83 166014 32 55 76 82 157 224 323 52 464 92 635 44 780 812 79 931 79 167001 70 332 470 591 777 863 64 925 81 91 168005 204 36 366 400 86 604 789 897 915 27 60 90 169093 146 264 71 396 435 522 39 720 23 839 901 7.

170025 53 238 358 75 92 401 34 60 560 70 657 734 62 93 935 80 171100 88 308 77 413 85 523 616 19 836 50 919 49 80 92 172052 70 222 533 57 62 773 549 62 77 79 173144 210 53 367 78 86 400 33 63 92 534 37 636 84 344 66 80 910 23 174129 291 315 29 591 720 65 96 812 903 24 175016 17 24 67 241 43 314 447 63 517 27 520 96 729 88 98 911 94 176100 47 49 54 65 207 65 419 84 502 61 614 22 753 96 932 177272 479 605 85 752 818 178016 114 97 227 37 45 64 73 410 27 389 641 726 941 55 179045 59 70 88 122 214 408 18 795

180078 168 214 506 30 830 41 94 955 89 181100 217 38 247 53 60 525 32 85 702 7 800 87 936 182021 41 105 289 428 40 95 593 632 738 800 87 956 183027 262 71 463 547 51 89 908 10 749 184115 359 483 699 723 79 91 814 36 919 185010 88 151 216 93 350 434 43 585 612 59 186092 99 139 452 62 682 702 866 905 187007 11 40 146 259 322 522 26 607 39 794 188159 312 29 65 440 686 892 929 189091 107 686 735 882 952 91.

190078 83 115 269 303 57 439 75 980 191084 189 235 408 33 79 557 610 52 72 75 739 89 835 78 938 85 192041 95 141 52 51 345 482 568 689 97 941 85 193042 49 39 109 373 610 98 814 30 81 913 77 194032 72 101 269 446 609 63 91 700 846 80 195052 112 56 90 98 210 323 25 59 416 608 28 939 196044 154 90 284 92 339 576 782 851 924 74 197279 315 448 95 534 633 68 811 31 69 198021 28 64 83 177 93 255 337 89 411 30 40 58 69 597 680 93 768 859 910 67 199125 93 309 475 582 728

200127 53 58 228 347 439 502 641 48 91 706 59 839 53 61 201057 157 61 246 310 470 557 85 641 700 76 981 202035 90 100 39 56 57 62 254 83 373 437 92 596 780 95 97 203061 228 85 420 80 513 973 95 96 922 204111 56 250 304 475 623 57 61 74 820 205011 49 242 77 301 402 30 29 56 96 503 28 76 672 729 51 810 18 206008 18 146 57 90 235 351 402 34 659 886 207020 84 311 12 86 409 66 539 88 686 703 13 75 99 850 51 69 208021 70 77 145 49 75 325 45 447 589 606 946 79 82 97 209006 27 247 57 81 373 682 83 756 890 950.

לעטשניצע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
און דענטיסטישער קאבינעט.
זשעראמסקער 11, טעלעפאן 3763
אפען פון 9 פריה ביז 7 אווענד.

ד"ר איפיר נאז, האלז, אויערן ק' $1^{1}/_{2}$–$12^{1}/_{2}$
ד"ר הערשנער פנימיות-קראנקה. 11–3, $4^{1}/_{2}$
ד"ר שיפמאן אינערליכע קראנקהייטען 1–2
ד"ר ביבערגאר הויט און וענער.קר. $11^{1}/_{2}$–$12^{1}/_{2}$
ד"ר שמירגעלד נערוועו און עפילעפסיע קר. 1–2
ד"ר גאלדבלאט אויגען-קראנקה. $1^{1}/_{2}$–$12^{1}/_{2}$
ד"ר זאלצוואסער כירורגישע קראנקהייטען 2–3
ד"ר שמערלאווסקי פרויען-און געבורט-הילף $1^{1}/_{2}$–$12^{1}/_{2}$

ת'כא-מזרא'ע שפראך-שטערונג'ן חי שטאמלען א. חי פאפע-שטעלן, קינסטליכע בערג-זאן-בעשראל איבערי ... מאסאזשען, עליקטריזאצ'ע, אפאראצ. אויף ... אין דע ... אויך פרענמא און בליה
אימפונגען געגען שקארלאטין.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארן
א רענטגען-אינסטיטוט.

ד"ר לאזשינסקי-סטאראפאלסקא
צאהן-ארצט 10–1, 3–6
קינסטליכע ציהן, קראנען, פאמפען א.א.וו.

די לעטשניצע איז טעטיג אויך זונטאג

צו פערדינגען
א שאפע
אויף קויהלען, קען זיין אויך אויף אנדערע זאכען ביליג. צו ערפאהרען
וואלבארסקא 32, גאלדמאן. 1804

א געוועלב
אויף מצות
איז פון זאפארט איבערצוגעבען. צו ערפאהרען
קילינסקיעגא 49
אונגער, אין פרוכטען-געוועלב. 1811

קוואליפיצירטע
שניידער-ארבייטער
קענען זיך מעלדען
ביי א. ניעדזוויעדז, נאווראטאוויטשא 5.

קייא-טעאטער
ZACHĘTA
26 זגערזשער 26
הייגט איז פאלגענדע טעג!
מעכטיגע דראמע פול מיט פאעזיע און ראמאנטיזם. קאמף וועגען דאזיין און זארג וועגען קינד, אט דאס איז דער יסוד פון פילם א.נ.
„שונאים"
אין די הויפטראלען:
LILJANA GISH i RALPH FORBES
נעקליבענער ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון ה' סטעפאנסקי
אנהויב פון די סעאנסען: אין בעוו. טעג 4 נאכמ. שבת, זונטאג און יום-טוב–12 א זייגער בייטאג. דער זאל איז גוט בעהייצט.

די בעוואוסטע מעכאנישע שלאסעריי
J. REDER
קאנסטאנטינער 11/13 (רוג זאכארניא)
נעהמט אן אלערליי שלאסער-ארבייטען,
ווי אויך אויטאגענישע שווייסונגען געגען
דויערנדער גאראנטיע און צו מעסיגע פרייזען.
בעמערקונג: פאר האנדווערקער – ראבאט.

דאנקזאגונג.
דערמיט דאנק איך דעם ה' דאקטאר-דענטיסט
קארמאזין, פאלודניאווא 12
פאר די געלונגענע אפעראציע, וואס ער האט מיר געמאכט אויף די ציינער, וואס קיין דאקטאר-כירורג האט זיך נישט געוואלט אינטערנעהמען, ווייל עס איז געווען זעהר געפעהרליך. מיט אכטונג
1806 בערל מאנדרי, אל. 1. מאי 37.

ווענעריש כירורגישע קליניק
„SANATO"
אגראדאווא 10, טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאס
ערצטליכע אויפזיכט איבער דער מוטער און קינד
פרייזע פון געבורט
אין 2-טע קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען
200 זל.
אויגען-אפטיילונג פון ד"ר מעד. י. קראוש
עמפפאנגס-שטה'ן פון 1 ביז 2 נאכמיטאג.
כירורגישע אפטיילונג פון ד"ר מעד. מ. קאנטאר
עמפפאנגס שטה'ן פון 1 ביז 2 נאכמיטאג.

הלא חכמה תקרא
ותבונה תתן קולה
אם תקח אמרי ומצותי תצפן אתך
אז תשכב בייח ושכנן כי הלך בתום
ילך בטח ומעקש דרכיו יודע
איבער דעם זאלסט נאר קומען אין ביורא
פון ד. מאנעלא
וואס איז איבערגעטראגען געווארען פון צווייטן הויף אויפ'ן ערשטען הויף
פיעטריקאווער 17, לינקע אפיצינע פארטער, טעל. 124-95
וואו ס'ווערט ווייטער ערלעדיגט פינקטליך און געוויסענהאפט בעשריבען אלערליי ביטען: ציווילנע, קארנע, האנדלאווע, אפעלאציעס, אדוואלאניעס, רלויזולעס, זאכווערשטעניגעס אויף אלע שטעט אין פוילען, וועגען דירות אין אוישאנד ראזיעמטשע, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען.
בעמ.: קלויזולעס און זאכווערשטעניגעס ווערען ביי מיר ערלעדיגט במשך פון 24 שעה
מיט אכטונג ד. מאנעלא,
פיעטריקאווער 17, 1-טער הויף

DR. MED.
L. Pikielny
אוראלאג
ספעציאל-ארצט פאר נירן, בלאז און אורין-קראנקה.
NAWROT 8, tel. 2,19-90
נעהמט אן פון 4–7 אווענד.

1000-טער זל.
קען יעדערער פערדינען דורך א לייכטע כעמישע פאבריקאציע. פראקטישע רעצעפטען אין יידישער שפראך. פראספעקטען ווערען ארויסגעשיקט בעזינגענדיג 50 גר. פאסט מארקע. אדרעס:
Biuro Ogłoszeń
I. Jużana, Wilno, dla D-ra chemji.

זיכערע הילף און א רפואה
אהן א אפעראציע, אן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פיס

פערלאזט אייך נישט, ווייל דער הינקעל-בראך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאפ, אדער אזוי ווי א קינדער-קאפ און עס פאלט ארויס אין דעם בוים און דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטערבליך. ספעציעל גומענע חול-באנדאזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראפעסאר ען מיט מיינע בעהאנדלונג און פון דייטשן פראפעסאר
ראקטאר בראכו רטוינג בעזונטיגע זיכער דעם שמערצען און געפעהרליכסטע ברוך. אויך פאר הויקערס דאמונגען מיט הייל-גארטעלען און אפאראטן פאר פערקרומטע פוס און פלאטס-פוס ספעציעלע איינלאגען אין די שיך. קינסטליכע גומענע פיס און הענד, גומענע זאקען פאר די גרעסטע קראנקע אדערן.
עמפפאנגט פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אווענד.
ארטאפעדישע אנשטאלט
Specialist J. RAPAPORT Ortoped
von Lemberg Łódź, WÓLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.
בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערציינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס-פראפעסארען: פראפ. ד"ר בארטש, פראפ. דר. י. מאַרישלער, פראפ. ד"ר בר. קיעלאנאווסקי און אויך אנדערע.
מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע,

דאנקזאגונג.
דעם בעקאנטען ספ. ציאל. ה' י. ראפאפארט, דיר. פון ארטאפעדישע אנשטאלט אין לאדז, וואלטשאנסקא 29, פראנט 2 שטאק, דריק איך אויס עפענטליך מיין הארציגסטע דאנקבארקייט פאר זיין אגלענצ... דעם ספעציעלען ארטאפעדישען הייל-גארטעל פון זיין מעטאדע, וועלכע האט מיך אויסגעהייט גענצליך. ס'האט מיר געדראהט צו פלאצן דער רוקען. צוליב'ן הויקער און יעצט בין איך געזונד און בין פעהיג צו דער ארבייט.
Dr. M. Morgenroth, sędzia apelacyjny

DOKTÓR
H. WOŁKOWYSKI
האט זיך איבערגעצויגען אויף
צעגעלניאנא 36, טעל. 216-90
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע, אלע ארטן אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען
נעמט אן פון 9 – 2 נאכמ. און פון 5 – 9 אווענד
פאר דאמען בעזונדערען ווארטע-צימער.

וויכטיג פאר א
דאמען-שניידער
עס איז דא איבערצוגעבען א פראנט-פענסטער, פארטער מיט איינריכטונג אויף זעהר גוטע בעדינגונגען
ביי פאוולאווסקי, ראקיטשינסקא 22.

Dr. med.
W. Eychner
גינעקאלאג-אקושער
זגערזשער 11
טעלעפאן 134-72
נעמט אן פון 2–3 נאכמ.
און פון $7^{1}/_{2}$–9 אווענד.

יעדער איינציגער
האט זיך איבערצייגט, אז פאר
מעבעל
דיוואנעס, פעלצען, נייה-מאשינען, גארדעראבען אז"וו
צאהלט די העכסטע רייזען
א. ווייצמאן שינקעוויטש 23
טעלעפאן 191-00.
ביי מיר איז שטענדיג פערשידען געניצט מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען.

Dr.
med.
J. Lubicz
כירורג-ארטאפעד
Gdańska 28, tel. 183-17
צוריקגעקעהרט.
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער
אייגענע פראצעדור פון ווערטליכע ארטאפעדישע אפאראטען, ווי: הילצערקעס אויף פלאטספוסען, קינסטליכע הענד און פיס, גארטעלען א. ז. וו.
נעמט אן פון 2,30 ביז 4,30 נאכמיטאג.

DR. MED.
Haltrecht
ספעצ. ארצט פאר הויט און געשלעכטס-קראנקה.,
נעמט אן פון 8 10 פריה, פון 12–2 נאכמ. און פון 6 ביז 9 אווענד. זונטאג פון 9 ביז 1 בייטאג.
פיעטריקאווער 10
נעמט אן אין לעטשניצע „סאניטאס" ציגעל-גאס 29
פון 2 ביז 3 נאכמ.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.
נאר פאר וועגערישע הויט-קראנקה. און מענער-שוואכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אוראלאגישע און נערוון-קראנקהייטען.
קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער הייל-קאבינעט קאסמעטיק.
-- טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד. --
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ.
נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
- בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען. -
וויזיט 3 זל.

DR. MED.
A. SZPRYNGIER
אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
נעמט אן אין דער לעטשניצע „צענטראלנא" פיעטריקאווער 62 פון 3–4 נאכמיטאג
און אין דער היים
קילינסקיעגא 30, טעל. 222-27
פון 5–7 נאכמ.

ביליג און גוט!
אין דער בעקאנטער פראצאוניע פון
קראוואטען.
ווערען אנגענומען פערשידענע קראוואטען, שלייפען און ספארט-בינדען צו ביליגע פרייזען. עס ווערען אויך איבערגעארבייט אין געוואשען פון אלטע קראוואטען אויף נייע. עס איז אויך צו בעקומען נייע קראוואטען צו ביליגע פרייזען.
ש. הערשקאוויטש
וואלבארסקא 31, לינקע אפיצ. 2-טען שטאק.

Doktór
KLINGER
ספעציאל-ארצט פאר וועגערישע, הויט- און האר-קראנקהייטען
ANDRZEJA 2, tel. 132-28
נעהמט אן פון 9–11 פריה און פון 5–8 אווענד און פון 1–2 נ"מ אין דער „לעטשניצע פיעטריקאווער 62"

Dr. Różaner
ספעציאליסט פון הויט און וועגערישע קראנקהייטען און קינדערלאזיגקייט
נארוטאוויטשא 9, טעלעפאן 128-98
צוריקגעקעהרט
נעמט אן פון 8–10; 5–8 אווענד

Dr.
med.
H. Karaś
אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען
זגערזשער 16
נעמט אן פון 11 ביז 1 און פון 3 ביז 7 אווענד.

Dr.
med.
H. KRAUSKOPF
אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
וואוינט יעצט
זגערזשער, 15 טעל. 113-47.
נעהמט אן פון 4 ביז 7 אווענד.

DR.
MED.
H. LUBICZ
ספ. פאר הויט, וועגערישע און געשלעכטס-קראנק.
אויף צעגעלניאנא 43, טעל. 141-32
עמפפאנגס-שעה'ן 8–10, 12–2, און 5–8 זונטאג און יו"ט 9–1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל.

אבאנעמענטס-פרייז: אין לאדז – 5 זל. א חודש מיט צושטעלן א היים; אויף דער פראווינץ 6 זל. א חודש; אין אויסלאנד – 8 זל.
פאר'ן אינהאלט און טערמינען פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

...טאג און ערב יו"ט–24 גר. אין דער זייט 8 שפאלטען
... 4 ... 60–
... 8 ... 18–
... 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען–10 גר. א ווארט

אנאנסען-פרייז: פאר'ן טעקסט–18 גר. פרייטאג און ...
אין טעקסט–40
נאכ'ן טעקסט–42
פאר א מיליטעטר-שורה: ... דער שטאט 50 פראצ. טייערער. אויסל. 100 ...

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Ziliberberg. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.